

Tardoskeddi **HÍRMONDÓ**

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XXV. évfolyam | 1. szám | 2022 április | Ára: 1,50 €

ISSN 1339-2530

Kellemes húsvéti ünnepeket!

IFJÚ HÁZASOK

2021

Mgr. Mikláš Radovan és Sztíszkala Silvia mérnök 8.7

2022

Gönczöl Marcel és Mgr. Micsinaiová Petra 1.22

LEGKISEBB LAKOSAINK

2021

Miklášová Alžbeta 11.9
 Varga Dominika 12.5
 Vaňa Ármin 12.16
 Varga Lilien 12.21
 Török Benjámin János 12.23

2022

Bogner Lea 1.4
 Ježek Tomáš Marko 1.7
 Vincze Viktória 1.10
 Stieranka Samuel 1.11
 Szikora Erik 1.20
 Tarnai Martin 1.25
 Zatková Melody 1.26
 Hatalová Izabela 2.1
 Šipická Zita 2.4
 Vadkerti Teodor 2.7

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

2021

Vanya István (1958) 2.18
 Szabó Adrianna (1971) 2.19
 Vanya László (1948) 2.21
 Rapca Sándor mérnök (1949) 11.16
 Varga Katalin (1936) 11.22
 Buják Károly (1979) 12.13
 Dóža Magdolna (1953) 12.17
 Bihary János (1953) 12.17
 Mojzes Zsuzsanna (1940) 12.22
 Vajda József (1967) 12.23
 Tóth Terézia (1937) 12.27
 Balogh Magdolna (1952) 12.30

2022

Borbély Zsuzsanna (1933) 1.2
 Balogh Eleonóra (1976) 1.4
 Vincze Mária (1935) 1.4
 Bugyik Márta (1954) 1.12
 Balogh Károly (1933) 1.29
 Buják Franciska (1938) 2.7
 Csányi Gyula (1927) 2.10
 Szabó István mérnök (1938) 2.12
 Balogh Lajos (1932) 2.18
 Major Julianna (1932) 2.28
 Csányi Tibor (1967) 2.28
 Berta Mária (1929) 3.1
 Brenkus Imre (1961) 3.5
 Takács Rozália (1926) 3.19

2021-ES LAKOSSÁGI STATISZTIKA

A statisztikai adatok szerint 2021-ben Tardoskeddnek összesen **5 133** lakosa volt. **44** kisgyermek született – **27** lány és **17** fiú – és több mint **30** pár esküdött örök hűséget egymásnak. Az elmúlt évben **68** lakos költözött községünkbe és **47** döntötték úgy, hogy elhagyják a falut.

Kunszery Gyula

Húsvéti fák

Azon a vasárnap
 ujjongtak a pálmák,
 mert a megváltásnak
 messiási álmát
 valósulva látta
 Jeruzsálem népe;
 jött Jézus ... lepleket
 dobtak le elébe,
 s lengettek fölötté
 büszke pálmaágat,
 azon a vasárnap.

Akkor, csütörtökön
 a szelíd olajfák
 karcsú ágait
 lankadtan lehajták,
 mert a Getsemane-
 kertben gyötrellemmel
 vért verejtékezett
 egy magános ember,
 vére szétfolyott a
 fekete rögökön,
 akkor csütörtökön.

Azon a pénteken
 szomorú szél susog,
 búsan hajladoztak
 bánatos cédrusok,
 mert fönna a Golgotán
 cédrusfából ácsolt
 kereszten függött egy
 véresre korbácsolt,
 meggyötört, megkínzott
 kihűlt, sápadt tetem,
 azon a pénteken.

S a másik vasárnap
 úgy pirkadat tájba'
 kivirult a világ
 valamennyi fája,
 északi fenyőktől
 délszaki pálmákig
 mind üdén kizöldel,
 lombot hajt, virágzik,
 mert halottaiból
 Jézus im feltámadt
 ezen a vasárnap!

JUBILÁNSOK 2021

- 70 Április:** Vince Gyula, Sós János, Borbély György (Felvég), Sárficzky Gyula, Mogrovič Magdolna, Juhász Éva
- 75 Április:** Bugyik Dénes, Borsányi Etela, Mészáros László (Kertész u.), Marsovszky László, Vida Mária (Széchenyi u.)
- 80 Április:** Vanya Vince (Kinizsi u.), Vanya Zsuzsanna (Štúr u.), Ruzsik Irén
- 85 Április:** Vanya Mária (Újfalú), Bencze Anna

JUBILÁNSOK 2022

- 70 Január:** Černák Irén, Cibulka József, Ludas Júlia (Diófa u.), Buják László (Diófa u.), Doležal Miroslav
- Február:** JUDr. Farkasová Ľubica
- Március:** Košík István, Ludas József (Hviezdoslav u.), Slamenka Viliam
- 75 Január:** Mojzes Rudolf, Jaššo Ondrej
- Február:** Brenkus Zsuzsanna, Tóth István (Rózsa u.), Birkus Erzsébet (Hviezdoslav u.), Buják Mária (Diófa u.)
- Március:** Bullová Katarína
- Április:** Balogh Terézia (Gyümölcsös u.)
- 80 Január:** Brenkus László
- Február:** Borbély Zsuzsanna (Iskola u.), Kele Lajos
- Március:** Kosziba Mária, Csányi Mária (Felvég)
- Április:** Bara Antal, Bédi Ilona (Hviezdoslav u.), Martinkovič Dezider mérnök, Ladics Magdolna
- 85 Január:** Szabó Marcella, Fekete László mérnök
- Február:** Brenkus Vilma
- Március:** Zinn Ilona, Árendášová Barbora
- Április:** Csányi Zsuzsanna (Felvég)

A társas krónikát összeállította: Bračo Szilvia és Benkő Éva

Legyünk optimisták

Az utolsó Tardoskeddi Hirmondó megjelenése óta eltelt néhány hónap. Sok minden változott, de úgy érzékelem, az emberiség életében nem a helyes irány felé. Még mindig félünk, aggódunk a jövőnkért. Ebben a bizonytalan időszakban, nem tudjuk, mi vár ránk.

Decemberben abban bízunk, hogy a világjárvány megnyugszik. Sajnos nem ezt tapasztaljuk. Folytonosan növekvő tendenciát mutatnak a statisztikai adatok, ami a megbetegedettek számát illeti. Az oktatói – nevelői intézmények vezetői folyamatos tájékoztatást adnak a pandemikus helyzetről. Az oktatási minisztérium döntése értelmében már nem kell osztályt becsukni, ha egy diák megbetegszik, ami megkönnyíti a szülők mindennapos életét is. Más területen is oldódnak a covid ellenes óvintézkedések pl. a sport, kultúra területén. Mindezek ellenére arra kérem a lakosokat, hogy legyenek elővigyázatosak, kerüljék a nagy tömegeket. Vigyázzunk az egészségünkkel!

Amíg azt gondoltuk volna, hogy a járványt követően a világ megnyugszik, tévednünk kellett. Sajnos a Szlovák Köztársaság közvetlen szomszédságában háború tört ki. Oroszország hadat üzent Ukrajnának. Több millió ember hagyta el szülővárosát, hazáját. A környező országok igyekeznek segítséget nyújtani a menekülteknek. Szlovákia szinte valamennyi települése, így Tardoskedd község is azonnal reagált a kialakult helyzetre. Több alkalommal ülésezett községünkben a válságstáb, majd azonnali gyűlésbe kezdtünk. Erről a helyről is szeretném megköszönni a lakosok, szervezetek tetterekességét. Egy teherautónak megfelelő mennyiségű élelmiszert, higiéniai eszközt és ruházatot sikerült összegyűjteni, majd eljuttatni a központi gyűjtőhelyre, ahonnan továbbításra került a szállítmány. Csak bízni tudok benne, hogy az összegyűlt adomány megfelelő helyre került. A cikk írása időpontjában menekült státuszban 3 felnőtt anyuka és 4 gyermek tartózkodik községünk területén, akik a háború miatt hagyták el otthonaikat. Közülük 1 gyermek a szlovák óvodában, 1 tanuló a szlovák iskolában, 1 diák pedig az érsekújvári

középiskolában folytatja tanulmányait. Az említett személyek magánszálláson lettek elhelyezve.

Sajnos senki sem tudja, hogy a háború mikor ér véget. Egy biztos, az emberek szenvednek, ki-ki az átélt borzalmaktól, más a félelmeitől, aggodalmaitól. Sajnos erre a helyzetre senki sem készült, az ország, a falvak, a városok nem alakítottak ki óvóhelyeket, azt gondolván, nem ismét-

türelemmel, ahogy mondani szokás, a cél szentesíti az eszközt. A megvalósítás határideje 2022. december 31. Bízom benne, hogy mindannyian elégedettek leszünk az eredménnyel.

A továbbiakban célul tűztük ki (és erre már kezdő polgármesterként is nagy hangsúlyt helyeztem), hogy a geotermális furatból kimerített melegvizet a falu javára fordítva gazdaságosan és energiatakaré-

kosan használjuk ki. Ezért történhetett az, hogy az alapiskola fűtésrendszere már 2013-tól geotermális vízzel üzemel. A falu tulajdonába került furat újabb lehetőségeket kínál. Azon dolgozunk, hogy ezt az energiaforrást a falu további területein is értékesíteni tudjuk (elsősorban a községi épületekben). Ezzel – a jelenleg is magas energia árak mellett – további anyagi kiadásokat tudnánk

A jövő és az új faluvezetőség fogja megmutatni, milyen irányba indul el községünk.

lódhatnak meg a 2. világháború borzalmait. Úgy mint más település, Tardoskedd sem rendelkezik emberek életét mentő óvóhelyekkel, legfeljebb pincék, alagsorok állnak rendelkezésünkre. Bízunk benne, hogy nem kerül sor a használatukra.

A világ befolyásolta eseményeken kívül az önkormányzati jogköreinkkel, mindennapi életünkkel is foglalkozni kell. A szennyvízelvezető-rendszer kiépítésével kapcsolatos munkálatok nem állhattak meg. Szeretném megemlíteni a lakosok nyugtalanságát. Évekig a csatornarendszer kiépítését szorgalmazta a lakosság. Tudtuk, hogy nehézségekkel fog járni. Amíg az építkezés kivitelezése tart, a felbontott, sáros, aszfalt nélküli utakra panaszkodnak az emberek. Sajnos, bár-hogyan is szeretnénk szorgalmazni az utak állapotának visszaállítását, ezek nélkül a kellemetlenségek nélkül az építkezést lehetetlen megvalósítani. Tudatosítanunk kell, hogy mindennek meg van az ideje, az aszfaltozás csak az építkezés utolsó stádiumában lesz kivitelezve. Szeretném ezúton kérni a lakosokat, hogy a megvalósítás hátralévő időszakában legyenek

megtakarítani, az így megtakarított összeget a továbbiakban a község fejlesztésére tudnánk fordítani. Az ehhez szükséges induló kiadások bizonyára magasak lesznek, hosszú távon viszont többszörösen megtérülnek.

Tervek vannak bőven. A jövő és az új faluvezetőség fogja megmutatni, milyen irányba indul el községünk. De addig is próbáljuk pozitívan megélni a mindennapjainkat! Legyünk optimisták, még ha nehezen is megy! Töltsünk minél több időt a családukkal, barátainkkal, ismerőseinkkel! Használjuk ki a húsvét adta megtisztulás lehetőségét. Hiszen a keresztény-egyház egyik legfontosabb és legnagyobb ünnepéről van szó, amelyen Jézus Krisztus feltámadását ünnepeljük. Ünnepeljünk mi is a tavasz eljövételének köszöntését, a rügyező fák, a tavaszi virágok újjászületését. Legyen vidám az ezévi húsvét minden tardoskeddi családban!

Tóth Marián,
polgármester

**Tardoskedd község önkormányzata
minden lakosunknak kellemes
húsvéti ünnepeket kíván.**

Képviselői sarok

Tisztelt Olvasók!

Engedjék meg, hogy eleget téve a Tardoskeddi Hírmondó szerkesztőségének, és közeledve a választási ciklus végéhez röviden ismertessem Önökkel a képviselő-testület tevékenységét, annak eredményeit, ill. beszámoljak képviselői munkámról.

A képviselő (legalábbis így kellene lennie) a lakosokat, azok óháját, elvárásait képviseli a képviselői demokráciában a közügyeket érintő döntéseknél. Mielőtt valaki közéleti tevékenységbe kezdene, mindenekelőtt tisztázni kell, hogy ezt a munkát akarja és képes-e egyedül, függetlenként végezni, vagy a könnyebbik utat válassza és valamilyen politikai párt színeiben tevékenykedne. Nagyon fontos, hogy a képviselők már rögtön az elején tudatában legyenek a törvény adta jogaiknak, de ugyanakkor az ebből adódó kötelezettségeiknek is. Fontos még, hogy legyen egy határozott közérdekű céljuk, mai szóhasználatul élve víziójuk, s hogy ezt érvényesítsék. Így tudják majd segíteni, javítani a környezetük és a közösségük mindennapjait. A képviselő további feladata ezenkívül, hogy kivegye részét a testület mellett működő szakbizottságok munkájából, s ezzel hozzájáruljon az önkormányzat pozitív irányú fejlődéséhez.

Én közgazdászként képviselői munkámat elsősorban a pénzügyi bizottságban végzem. Ez a bizottság a költségvetésből kiindulva közvetlen módon vesz részt az egyes célok és feladatok megvalósításában, amelyeket a lakosok is tapasztalhatnak a mindennapok során. Példaként említeném a községi telkek eladását érintő állandó szabályzat és árjegyzék kidolgozását. Itt hozzátenném, hogy a pénzügyi bizottság eddig a lakosok által beküldött valamennyi kérelmet ezen szabályok értelmében mindig pozitívan javasolta elbírálásra. Nagyra értékelem, hogy a helyi adók és illetékek emelése ebben a választási ciklusban hosszas mérlegelés és csak a legszükségesebb esetekben lett végrehajtva. Nagy kihívás volt az önkormányzat számára a hulladék szelektálásának és a háztartási hulladék megsemmisítésének kivitelezése. Az ezzel járó egyre inkább emelkedő költségeket önkormányzatunknak sikerült megfékeznie és stabilizálnia. Ehhez valamennyiünk hozzájárulására szükség volt. A lakosok által végzett hulladékszelektálás mellett értékelni kell a községi hivatal, a közhasznú vállalat és a gyűjtő udvar munkáját is. Nem kevés anyagi eszközöket sikerült így megspórolni, amelyeket a község elsősorban a szociális szférában tud kamatoztatni, mint például az újszülöttek és főiskolások számára nyújtott anyagi támogatás, dotáció a helyi szervezetek részére, hozzájárulás nyugdíjasaink fokozatosan emelkedő szociális szolgáltatásaihoz és a gondozói szolgálat.

Lakosaink bizonyára észrevették a község infrastruktúráját érintő nagy befektetéseket. Gondolok itt a Faluház új szárnyának és a víztárolónak a megépítésére, a részleges szennyvízelvezető-rendszer építésére, az utak javítására, a termálfürdő fokozatos modernizációjára. A mai anyagilag turbulens időszakban ez kétségkívül

nagyon szép siker, a közös munka sikere. Ezek mellett még további jövőbeni tervek várnak megvalósításra, miközben községünk tiszta, biztonságos és ápolat.

Természetesen nem működik mindig minden optimálisan, nem sikerül mindig minden. Van, hogy a megvalósításhoz szükséges készség és megegyezés nem található, de minden képviselő új fogadalmakkal vág neki az újabb választási időszaknak, amelyeket aztán szembe kell állítani a valósággal és kompromisszumok útján lehet elérni az eredményeket. Az én személyes elképzelésem egy iskolabusz volt, de a koronavírus járvány aztán teljesen új kihívások elé állította az önkormányzatokat, amelyeket gyorsan kellett oldani, és ez a cél végül nem valósult meg. Az elmúlt időszakban az önkormányzatok sok esetben helyettesítették az államot, és saját anyagi forrásaikból voltak kénytelenek kifizetni olyan költségeket, amelyek az állam hatáskörébe tartoznak. Ez a mai idők egyik sajátossága, ahogyan a kormány kaotikus intézkedései is, amelyekre senki sem számított. A másik oldalt nézve, sikerült elérni, hogy valamennyi szakbizottság jegyzőkönyve fel kerüljön a község honlapjára. Ezzel kapcsolatban több anyagra, szerződésre is felhívtam a figyelmet. Ezenkívül több esetben javasoltam Falu díjra aktívan tevékenykedő tardoskeddi lakost.

Az utolsó népszámlási adatokat nézve sajnálattal kell megállapítani, hogy Tardoskedd lakossága öregszik, és csökkent. Mivel községünk a lakosok száma alapján jut állami támogatáshoz, ez újabb kihívások elé állít bennünket, amelyek jelentősen befolyásolják majd életünket, prioritásainkat, az irányvonalat. Ezért is fontos, hogy a fiatalok még inkább érdeklődést mutassanak, és kivegyék részüket az önkormányzat működéséből. Az aktív fiatalság a jövő, hiszen új impulzusokat hoznak. Ehhez azonban az is kell, hogy akarjanak változtatni a dolgokon és a közös, ill. közügyek érdekében feláldozzák a szabadidejüket. Kétségkívül megéri ezt. Ezért végezetül arra kérem őket, hogy legyenek tevékenyek községünk fejlődésének érdekében a következő választások során.

Buda Ferenc
mérnök

A 2021-es népszámlálás tardoskeddi eredményei

2022. januárjában a Szlovák Statisztikai Hivatal közzétette a 2021-es lakás, ház és népszámlálás eredményeit. Most ismerhetjük a Tardoskeddet érintő legfontosabb eredményeket.

A népszámlálási adatok alapján Tardoskeddnek 2020/2021 fordulónapján 5 183 lakosa volt, 2 529 férfi (48,79 %) és 2 654 nő (51,21 %).

A lakosság összetétele életkor alapján:

- a) gyermekkorú, azaz 14 és ettől fiatalabb személy: 723 (13,95 %),
- b) a munkaképeskorú, azaz 15-64 évesek száma: 3 521 (67,93%)
- c) idősek, azaz 65 éven felüliek száma: 939 (18,12%).

A lakosság összetétele nemzetiség alapján:

szlovák nemzetiségű: 2031 lakos (39,19 %).
magyar nemzetiségű 2 858 lakos (55,14 %).

További nemzetiségek: 15 roma, 28 cseh, 2 ukrán, 2 német, 1 morva, 5 orosz, 8 vietnami, 1 albán, 2 kínai, 3 olasz, 3 török és 4 egyéb nemzetiségű lakos. 220-an nem tüntették fel a nemzetiségüket.

Az anyanyelvet

illetően 1856-an (35,81 %) szlovák anyanyelvűnek vallották magukat, 2 978 lakos magyar anyanyelvű (57,46 %). Ezenkívül 17 személy roma, 1 ruszin, 22 cseh, 1 ukrán, 5 német, 1 spanyol, 7 vietnami, 1 angol, 3 olasz, 2 kínai, 3 török anyanyelvűnek vallotta magát. Nyolcan szlovák jelnyelvet használnak, hárman más anyanyelvűek.

Tardoskedd lakosainak 99,21 % szlovák állampolgár. De él még a faluban 38 külföldi állampolgár, hárman nem tüntették fel állampolgárságukat.

A lakosság összetétele a családi állapotot tekintve:

- a) egyedülálló személyek: 2 165 fő (41,77%)
 - b) házasságban élők: 2 136 fő (41,21%)
 - c) elvált lakosok: 417 fő (8,05 %),
 - d) özvegyek: 453 fő (8,74%)
- Tizenkét lakos nem tüntette fel családi állapotát.

A lakosság összetétele az iskolai végzettség alapján:

- a) 0-14 éves korú lakos iskolai végzettség nélkül: 507 fő (9,78%)
- b) alapkiskolai végzettség: 1 191 fő (22,98%)
- c) szakmunkás végzettség érettségi nélkül: 1 255 fő (24,21%)
- d) érettségivel végződő középfokú végzettség: 1 213 lakos (23,46%)
- e) magasabbrendű szakvégzettség: 244 fő (4,71%)
- f) főiskolai végzettség: 549 fő (10,59%)
- g) 15 éven felüli iskolai végzettség nélküli személyek száma: 28 (0,54%).

A lakosság összetétele vallási hovatartozás alapján:

Nem hívő lakosok száma: 693 (13,37 %), Római katolikus vallású: 4010 77,37 %, Evangélikus vallású: 47, Görögkatolikus vallású: 30, Református vallású (kálvinista): 38, Pravoszláv vallású: 6 Jehova Tanúi: 9, Metodista vallású: 1, Szlovák Keresztény-

egyházak: 30, Baptista vallású: 1, Hetednapi Adventista Egyház, Szlovák Közösség: 2, Csehszlovák Huszita Egyház: 1, Szlovákiai Bahái Közösség: 1, Az Utolsó Napi Szentek Jézus Krisztus Egyháza: 3, Budhista: 5, Iszlám vallású: 6, Hindu: 3, Egyéb nem meghatározott keresztény egyházak: 5, Pogányság és spiritualitás: 6, Egyéb vallású: 6, Nem feltüntetett vallási hovatartozás: 279

A lakás- és házzámlálás eredményeit tekintve Tardoskedden 1 847 lakóhely van. Ebből:

- a) családi ház: 1750 (94,75%)
- b) lakóház: 69 (3,74%)
- c) polifunkciós épület: 1
- d) egyéb lakható épület: 11
- e) nem kollaudált családi ház: 9
- f) intézmény vagy kollektív intézmény: 1
- g) egyéb lakóhely: 4
- h) nem meghatározott lakóhely: 2

Lakóházak száma az építkezés időpontját tekintve:

- a) 1919 előtt épült házak: 59
 - b) 1919-1945 között épült házak: 225
 - c) 1946-1960 között épült házak: 384
 - d) 1961-1980 között épült házak: 637
 - e) 1981-2000: között épült házak: 81
 - f) 2011-2015: között épült házak: 46
 - g) 2016 és később épült házak: 57
- Tíz ház esetében nem volt megjelölve az építkezés időpontja.

Lakások száma: 2005. Ebből 173 lakásban a tulajdonosok laknak, 1728 lakás saját családi házában van. köz-

ségi lakás: 46, szolgálati lakás: 1, bérbe adott lakás: 27, lakás egyéb célokra: 17, nem meghatározott tulajdonjogi forma: 13

Lakások száma a lakott helyiségek alapján:

- a) lakás 1 lakott helyiséggel: 17
- b) lakás 2 lakott helyiséggel: 130,
- c) lakás 3 lakott helyiséggel: 711
- d) lakás 4 lakott helyiséggel: 592
- e) lakás 5 lakott helyiséggel: 340
- f) lakás 6 lakott helyiséggel: 114
- g) lakás 7 lakott helyiséggel: 47
- h) lakás 8 és több lakott helyiséggel: 33
- i) nem feltüntetett lakott helyiségek száma: 21

Lakások száma a fűtést tekintve:

- a) központi távfűtés: 40 lakás
 - b) helyi fűtés: 1162 lakás
 - c) padlófűtés: 64 lakás
 - d) fűtőtest: 642 lakás
 - e) fűtés egyéb módon: 30 lakás
 - f) fűtésnélkül: 45 lakás
- 22 esetben nem volt feltüntetve a fűtés módja.

Lakások száma fűtésre használt fűtőanyagok alapján:

- a) gázfűtés: 1782 lakás
 - b) villanyfűtés: 69 lakás
 - c) tüzfűtés: 78 lakás
 - d) egyéb tüzelő: 10 lakás
 - e) fűtés nélkül: 45 lakás
- 21 esetben nem volt feltüntetve a fűtőanyag fajtája.

a Szlovák Statisztikai Hivatal adatai alapján

A községi szolgáltatások illetékének módosítása

Tardoskeddi község képviselő-testülete figyelembe véve az aktuális gazdasági mutatókat 2021. december 2-án, XXIV. ülésén jóváhagyta a község nyújtotta szolgáltatások illetékeinek új árjegyzékét, mely 2022. január 1-től lépett érvénybe. Az említett illetékek között vannak olyan összegek, amelyek legutóbb 2013-ban volt elfogadva. Nézzük mi mindenre vonatkoznak a módosítások, és mely illetékek maradtak az eredeti formában.

A községi hivatal által nyújtott szolgáltatások illetékei:

Piaci illeték: asztali árusítás 7,00 €/nap, személyautóból való árusítás 7,00 €/nap, tehergépkocsiról való árusítás 12,00 €/nap

Piaci illeték búcsú alkalmával: asztali árusítás 15,00 €/nap, személyautóból való árusítás 15,00 €/nap, tehergépkocsiról való árusítás 25,00 €/nap

Kábeltelevízió: reklám 20,00 €, köszöntők 10,00 €, speciális köszöntők 13,00 €

Hirdetés a helyi hangszóróban: a község lakosainak 3,00 €/nap, idegeneknek 5,00 €/nap
Tardoskeddi Hírmondó ára: 1,50 €/db, előfizetőknek 1,20 €/db

Zöldségtermesztést igazoló nyomtatvány: 25,00 € egy évre

A Juhász kúria bérletének árjegyzéke

- a nagyterem és a konyha bérleti díja kevesebb mint 8 órás bérletért: 50,00 €
- a többi bérleti díj nem változott:
- a nagyterem és a konyha 24 órás bérleti díja: 70,00 €

- a nagyterem és a konyha 3-napos bérleti díja: 150,00 €
- foglaló: 50,00 €. A foglalás időpontjának lemondása esetén a foglaló 50 %-a visszatérítődik.

A község, valamint a községben működő szervezetek, egyesületek, óvodák és iskolák által szervezett kulturális, társadalmi és egyéb rendezvények esetén nincs felszámolva bérleti díj.

A Faluház bérletének árjegyzéke

- konyha bérleti díja: 20,00 €/nap
- a hűtőbox bérleti díja: 20,00 €/nap
- az emeleti 36. számú helyiség bérleti díja: 15,00/óra
- foglaló: 100,00 €
- A többi bérleti díj nem változott:
- a nagyterem bérleti díja kevés mint 8 órás bérletért: 50,00 €
- a nagyterem 24 órás bérleti díja: 70,00 €

- a nagyterem 3-napos bérleti díja: 150,00 €

A Faluház új szárnya bérletének árjegyzéke

- a nagyterem bérleti díja kevesebb mint 8 órás bérletért: 60,00 €
- a nagyterem 24 órás bérleti díja: 90,00 €
- a nagyterem 3-napos bérleti díja: 200,00 €
- a hűtőbox bérleti díja: 20,00 €/nap
- a hang- és fénytechnika bérleti díja: 60,00 €/nap
- foglaló: 100,00 €

A község, valamint a községben működő szervezetek, egyesületek, óvodák és iskolák által szervezett kulturális, társadalmi és egyéb rendezvények esetén nincs felszámolva bérleti díj.

A község tulajdonát képző telkek árjegyzéke

- község tulajdonát képző telek átruházása 2022.5.1-től: 20,00 €/m²
- A község vagyonának átruházása:
- amennyiben a kérvény 2013.4.30-a előtt volt benyújtva: 0,67 €/m²
- amennyiben a kérvény 2018.12.31-e előtt volt benyújtva: 6,00 €/m²
- amennyiben a kérvény 2022.4.30-ig van benyújtva: 10,00 €/m²

Mgr. Brenkus Judit

Kedves olvasók!

Az elmúlt két év jelentős mértékben rányomta bélyegét országunk gazdaságára, inflációt és áremelkedéseket hozott magával szinte minden téren. Az áremelés sajnos magazinunkat, a Tardoskeddi Hírmondót sem kerülte el, önkormányzatunk kénytelen volt 0,30 €-tel felemelni az újság árát, így a Tardoskeddi Hírmondó a jövőben (beleértve e húsvéti számot is) 1,50 €-t vásárolható meg. Előfizetőink továbbra is kedvezményben részesülnek, ők 1,20 € fizet-

hetik elő magazinunkat, amelyet a megjelenést követően házhoz szállítunk. Köszönjük, mindenkinek, aki továbbra is az előfizetőnk marad és örömmel várjuk az új olvasókat!

Az előfizetést megtehetik személyesen a községi hivatal 13. számú irodájában, a könyvtárban vagy elektronikusan a község számlájára.

Számlaszám: SK31 0900 0000 0051 8019 5302

Kérjük, hogy a megjegyzések (Poznámký) részben tüntessék fel: Tvrdšovský spravodaj

Reméljük, e változás ellenére kitartanak mellettünk, továbbra is olvasnak bennünket. Igyekszünk tartani az eddigi színvonalat, és mindent megteszünk, hogy tartalmas községi újságot lapozhassanak.

A magazinnal kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat, ötleteiket, kiroli, milyen témákról olvasnának szívesen várjuk a tktv@tvrdosovce.sk mail címen vagy a 035 790 0041 tel. számon.

a szerkesztőség

Gyűjtés Ukrajnának

2022. február 24. a nap, amely minden bizonnyal bekerül majd a történelemkönyvekbe. Ezen a napon megtörtént az, amiről nem gondoltuk, hogy a mi életünkben még megtörténik – Európában háború tört ki. Oroszország támadást indított a független Ukrajna ellen, így az ott élő embereknek szembesülniük kellett egy háború összes borzalmával. Szinte a háború kitörésével egyidejűleg megindult az elkepesztő menekültáradat Európa országai felé. Emberek ezrei kényszerültek rá, hogy mindenüket hátrahagyva más országokban keressenek menedéket. Mivel a 18 és 60 év közötti férfiak hadkötelesek és nem hagyhatták el Ukrajnát, ezért a határátelőkön javarészt nők és gyerekek tömegei várták, hogy biztonságosabb helyre jussanak. Mivel országunk határos Ukrajnával, ezért Szlovákia is a menekültek egyik mentővára lett. Keleti határátelőkön február óta több tízezer ember érkezett Szlovákiába. Olyan emberek, akik legszükségesebb dolgokat egyetlen bőröndbe becsomagolva hagyták hátra otthonaikat. Szlovákia népe azonnal ösz-

szefogott és szinte minden település és szervezet gyűjtést kezdeményezett a háborús menekültek számára. Természetesen községünk önkormányzata is meghirdetett egy gyűjtést, amelyre 2022. február 28. és március 4. között került sor a faluház nagytermében. A segíteni akaró lakosok hozhattak tartós élelmiszert, takarókat, tisztálkodási szereket, higiéniai termékeket. Az embereknek hála több tucatnyi doboz és zsák megtelt az adományokkal, amelyeket a faluház és a községi hivatal alkalmazottai osztályoztak és csomagoltak, majd a Közhasznú Vállalat munkásai szállítottak el az érsekújvári adománygyűjtő központba. Ezt a logisztikai központot a járási hivatal válságstábjá hozta létre az adományok összegyűjtésére és

osztályozására, melyeket innen továbbítottak a rászorulóknak. Ezúton is szeretnénk megköszönni mindenkinek, akit nem hagyott hidegen mások sorsa, és bármilyen módon bekapcsolódott a gyűjtésbe. Köszönjük!

Ruzsik Katalin

Piros-fehér konténerek Tardoskedden

Decemberben két piros-fehér konténer lett elhelyezve községünkben a kisméretű elektronikai hulladék, elemek és akkumulátorok gyűjtésére, ezek ugyanis nem tartoznak a háztartási hulladék közé. Mivel az elektronikai hulladék 95 %-át újra lehet hasznosítani, új termékeket lehet előállítani, ezért tavaly több mint 300 piros-fehér konténer lett elhelyezve Szlovákia szerte, amelyeket 1 millió szlovákiai lakos használ. Ezentúl Tardoskredd lakosai is igénybe vehetik ezeket a konténereket.

Mit lehet a piros-fehér konténerbe tenni?

- mindenféle fogyasztói elektronikai cikket a tartozékokkal együtt: video és DVD lejátszókat, rádiókészülékeket, hifi tornyot, hangfalakat, távirányítókat, fülhallgatókat,
- mobiltelefonokat,
- kis villany és elektronikai hangszereket,
- számítástechnikát: notebookot, optikai meghajtókat, egereket, billentyűzetet,
- faxokat, üzenetrögzítőket,
- nyomtatókat, kis fénymásolókat, zsebszámológépet,
- játékkonzolokat és tartozékaikat: joystick, gamepad

Hulladék szelektálás községünkben

Hulladék	Mennyiség tonnánként 2020-ban	Mennyiség tonnánként 2021-ben
Papír és karton	103,21	143,81
Üveg	159,38	89,24
Tetrapack	3,44	4,74
Fémdobozok	6,39	7,21
Biológiailag lebomló konyhai hulladék	0,45	30,06
Ruha	28,95	32,8
Textil	19,66	21,7
Égők és egyéb higanyt tartalmazó hulladék	0	0,02
Klór-flour-szénhidrogéneket tartalmazó kiselejtezett berendezések	0,62	1,93
Étolajak, zsírok	0,96	0,23
Elemek és akkumulátorok	0,06	7,8
Elemek és akkumulátorok egyéb	0	0,01
Veszélyes részeket tartalmazó kiselejtezett villany- és elektronikai berendezések	2,4	3,57
Kiselejtezett villany- és elektronikai berendezések	6,28	7,71
Műanyagok	69,1	90,16
Fémek	0	80,36
Réz, sárgaréz, bronz,	0,62	8,3
Alumínium	1,02	12,19
Ólom	0	0,02
Cink	0	0,01
Vas és acél	48,59	494,35
Vegyes fémhulladék	0	0,01
Biológiailag lebomló hulladék	301,1	539,6
Vegyes háztartási hulladék	1010,14	947,84
Nagyméretű hulladék	205,29	315,69
Apró építkezési hulladék	235	506,39
Újrahasznosított háztartási hulladék mennyisége összesen	752,22	1575,83
Háztartási hulladék mennyisége összesen	2202,66	3345,75
A háztartási hulladék szelektálásának szintje	34,15 %	47,10 %

- elektronikus játékokat: autópályákat, villanyvonatokat
- elemeket, akkumulátorokat,
- maximum 51x36x40 cm nagyságú elektronikai hulladékot.

Mit nem lehet a piros-fehér konténerbe tenni?

- képernyőket, televíziókat, égőket, fénycsöveket,
- háztartási hulladékot, egészségügyi eszközöket, biológiailag lebomló hulladékot.

Ezenkívül kérjük Önöket, hogy a piros-fehér konténerbe ne tegyenek olyan nagyobb méretű elektronikai cikkeket, amelyek nem férnek bele, se veszélyes hulladékot, festékeket, műanyagot, olajakat. Köszönjük, hogy ily módon is bekapcsolódnak a hulladék szelektálásába.

M.R.

Hulladékgyűjtés a temetőben

Ez év áprilisától változás történt községünkben a temetői hulladékgyűjtés terén. Barna és fekete konténerek lettek elhelyezve azzal a céllal, hogy a temetőből származó szemét ne egy közös konténerbe kerüljön, hanem szelektálva legyen.

A barna színű konténerbe az elhervadt élő virágokat, élő koszorúkat, fűvet, faleveleket kell tenni.

A fekete színű konténer a többi temetői hulladék, azaz műanyag virágok, koszorúk, virágcserepek, cserépaláték, mécses tartók, PET üvegek, nejlontáskák, zacskók, fóliák, üveg gyertya- és mécses tartók, illetve az egyéb üveghulladék gyűjtésére szolgál.

Köszönjük, hogy a temetőben is szelektálják a hulladékot.

Mogrovič Renáta

Pedagógusnapra

Távolból elnézzük a "kékelő" erdőt,
Enyhe szélfuvallat hajt egy báránnyel,
Napot nem takarja, aranyló sugara,
Szórája szerte fényét: PEDAGÓGUS
NAPRA.

Mezei virágok pompáznak e fényben,
Vibrál a délibáb néma rezdülésben,
Hajladozó fűzfa ad nyugtató árnyat,
Sok kis iskolásnak, kik ma erre járnak.

Vadvirágot szednek, csokorba kötik azt,
Dallal köszöntik őket, a késői tavaszt
Majd viruló arcal, remegő kezekkel
Tanároknak adják, hálás szeretettel.
(Szőke Jenő: Pedagógus napra)

Pedagógusaink életünk legmeghatározóbb alakjai, tanításuk egy életre elkísér mindannyiunkat. Számtalan alkalommal emlékszünk vissza rájuk, tanításukból, hozzáállásukból csak utólag értünk meg

sok mindent, és sokszor az igazi hálát is csak utólag érezzük.

A jó pedagógus nem csak ismeretekkel, ki-ki tantárgyának megfelelően a magyar és a világtörténelem évszámaival, a halmazelméletekkel gazdagítja a diákokat, hanem az életre, az emberi értékekre is neveli a gyerekeket. Minden nap azon dolgoznak, hogy a legjobb tudásukat adják át a következő generációnak. A világjárvány miatt a digitális oktatás idején a pedagógusoknak is rengeteg új tudást kellett elsajátítani. Teljesíteni kellett egy ismeretlen területen, és olyan eredményeket elérni, ami előremutató, ami a XXI. század kihívásainak való megfelelést segíti. Büszkéek lehetünk pedagógusainkra, hiszen helyt álltak ebben a kivívásokkal teli, nehéz időszakban.

Kedves Pedagógusok, Óvónénik és Nevelők!

Nem lehet elégszer megköszönni azt az odaadó munkát és türelmet, amit csemetéink felé nyújtanak. A továbbiakban kívánnunk jó erőt, egészséget, tiszteletet és köszönetet a szülőktől, valamint a diákoktól és további sikeres munkát!

Tornay Csilla
a Szülői Szövetség elnöke

ÓVODÁINK ÉLETÉBŐL

SZENT ISTVÁN ÓVODA

Új, korszerű segédeszközökkel bővült a kiscsoport

Iskolába készülünk (ismerkedés a számokkal, színekkel)

MAGYAR NEVELÉSI NYELVŰ ÓVODA

Farsangi készülődés

Farsang az óvodában

Multiszenzorikus osztályt hoztak létre a tardoskeddi iskolában

A bizonytalan mindennapok befolyásolják a tetteinket, gondolatainkat. A mai változó, zavart világban az emberek nyugalomra vágnak. Keresik az oázis szigetét, ahol megelieik a lelki egyensúlyukat. Ez a vágy nemcsak a felnőtt populációra jellemző, hanem a gyerekekre is egyaránt. Egyre inkább csökken a koncentrációs képességük, gyorsan elvesztik az önuralmukat, nehezebben tudnak tanulni.

Az oktatói intézmények a le-

összes érzékének stimulálására összpontosít. A szoba főleg a fejlődési rendellenességekkel, mentális fogyatékkal, autizmus spektrum zavarokkal, viselkedési és tanulási rendellenességekkel küzdők számára készült.

A berendezett helyiségben nyugodt és kellemes légkörben zene-, fényhatások és rezgések, buborékhegy hatására kapcsolódnak be az összes érzékeink. A babzsákok, vízágy kényelmes

hetőségeik szerint igyekeznek megteremteni a nyugodt környezetet, akár pihenősarkak, játszózónák, multiszenzoros szoba kialakításával.

A tardoskeddi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola azon intézmények közé tartozik, amely fontosnak tartja, hogy valamennyi diákja az értelmi szintje szerint tanuljon, megfelelő oktatásban részesüljön. A Magyar Kormány támogatásával és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével relaxációs helyiséget - fehér Snoezelent hoztunk létre.

A Snoezelen-módszer kivételes módszer, amely különféle terápiás megközelítések szintetizálására törekszik. Ez egy viszonylag új, nem hagyományos munkaforma a nem megfelelő viselkedés kiküszöbölésére, a figyelem növelésére, a motorikus készségek fejlesztése és az elsajátítás

környezetet kölcsönöznek. Az interakciós kezelés során keverednek a terápiás-pedagógia és a gyógypedagógia elemei. Az aromaterápia, zeneterápia, drámaterápia és bábterápia - célja a tanuló személyiségének fejlesztése, saját képességeinek erősítése.

A Snoezelen projekt révén az iskolánk valamennyi diákjának lehetősége van multiszenzoros környezetben tanulni, ahol minden érzéküket stimulálni tudjuk. A hely örömet, elégedettség érzetét kelti, enyhíti a félelem, a stressz hatásait.

A kialakított szoba nem gyakori az alapfokú intézményekben, ezért büszkeséggel tölt el, hogy ilyen jellegű szolgáltatást is tudunk nyújtani tanulóinknak.

PaedDr. Tóth Szilvia,
iskolaigazgató

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Új vezetőség a CSEMADOK élén

A CSEMADOK Tardoskeddi Alapszervezete minden évben megtartja évváró közgyűlését, amelyen az elnök beszámolót tart az elmúlt év (ez esetben évek) eseményeiről, a vezetőség ismerteti a pénztári beszámolóját, közli a tagsággal a következő évi tevékenységi tervét, csoportjaink kultúrműsorral kedveskednek. Idén, március 12-én tisztújításra is sor került a Bara Mihály vezette évvárón, ahol minden döntés a tagok szavazataival egyhangúlag lépett érvénybe. A tagság megszavazta a jelölő, számláló és ellenőrző bizottságát, majd elnököt és vezetőséget választott. A leköszönő vezetőséget Fugli Gyula (elnök), Mojzes Erzsébet (titkár), Mogrovič Magdolna (alelnök), Vaňa Terézia (pénztáros), Bara Mihály, Tóth Imre, Tanaka Árpád, Benkő Tímea és Bogdány Katalin alkották. Fontosnak tartjuk kihangsúlyozni az eddigi vezetőség iránt érzett hálánkat, akik áldozatos munkájukkal fenntartották és vigyázták a tardoskeddi CSEMADOK-ot, ami több mint 300 tagjával a legnagyobb alapszervezet a járásban. Az újonnan megválasztott vezetőség tagjai: Bara Mihály, a képviselő-testület tagja, a Férfiak képviselője, tapasztalata és kapcsolatai révén Tanácsos. Vanya Livia az iskola képviselőjében,

illetve az irodalmi estek egyik szervezője, Rybár Csilla, hajdan a CSETT tagja, ma a néptáncscsoport vezetője, ezen felül kultúrfelelős. Oravek Gábor, a cserkész csapat segédtisztje és a citerazenekar tagja, Leszkó Ildikó, aki szakmájából kifolyólag a pénztáros szerepét vállalja, korábban a

ti ünnepeink és megemlékezéseink mellett kiemelte azokat a programokat, amelyek nem újak a tardoskeddiek számára, viszont hosszabb ideje nem kerültek megrendezésre. Ilyenek pl. a gyermekeknek szánt kézműves foglalkozások vagy július végén tervezett Nyári batyubál. Szeretnénk

kissé más perspektívában megközelíteni a szervezet nyújtotta lehetőségeket, s amellyel, hogy fellépéseket vállalnak csoportjaink, illetve hogy rendszeresen méretteik meg magukat népzenei vetélkedőkön, lehetőséget szeretnénk adni, hogy kiélhessék szervező képességeiket is. Megpróbálunk minél több és élvezetesebb eseményt kínálni a kedves érdeklődőknek. Feltett szándékunk, hogy a fiatalságot bevonjuk aktivitásainkba, hogy ne csak nekik, de velük munkálkodjunk, s mindezt az idősebbekkel együtt tegyük,

ezzel is összekovácsolva generációinkat. Az elnöki beszédből idézve: „Célunk, hogy a tardoskeddi gyermek magától értetődően csatlakozzon a CSEMADOKhoz, ahová tartozik, s amit otthonának érezhet. Nem engedhetjük, hogy céltalanul bolyongjon, majd egy nap a népszámláláson bejelölje nemzetiségének sajátja helyett valaki másét!”

**Halász Bianka
elnök**

Fehér Akác asszonykórus tagja, ifjú korától a CSEMADOK aktív tagja. Bračo Péter, fagaragó, a kézművesek képviselője és a Recefice citerazenekar vezetője, Ruzsik Katalin, könyvtáros, Bencze Erzsébet, az asszonykórus képviselője a vezetőségben, Halász Bianka, a Tardoskeddi Citerások vezetője lett az elnök.

A megválasztott elnök az évváró gyűlésen ismertette a szervezet 2022-es évi tevékenységi tervét, amelyek közül a nemze-

Varga Katalin – nekrológ

2021. november 22-én dobbant utolsót Varga Katalin, szeretett Kati nénink szíve, akinek neve összefort a Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének nevével.

Ahogy egyszer elmesélte, alig húszévesen, 1955-ben indult a pályafutása a szövetségben, néptáncosként, mégpedig Tóth Mancsi (Méri Margit) felhívására. Három év terméke, három tánc Koreográfia volt és mindegyikkel a döntőbe táncolták magukat a tardoskeddiek. Közülük az egyiket, a Váskatáncot még ma is szívesen szerkesztik műsorukba a táncscsoportok.

Szinte párhuzamosan kezdődtek a színdarabok, esztrádműsorok bemutatói. Kati néni innét se hiányzott, sőt a Párizsi vendégben övé volt a főszerep. Különleges hangját szerette, tapsolta a közönség, így ezen felbátorodva benevezett a járási dalversenyre, és éveken keresztül az élvonalban maradt. Élete párjával is a Csemadok próbákon hozta őt össze a sors.

Miután a nyolcvanas évek végén törés állt be a tardoskeddi szervezet munkájába, neki sikerült újraéleszteni az évek óta alvó alapszervezetet. Ez 1993-ban történt, amikor elvállalta az elnökséget (2002-ig), újraverbuválta a tagságot, megalapította és 13 éven keresztül sikeresen vezette a ma is működő Fehér Akác asszonykórust.

Hosszú pályafutása alatt több egyéni és csoportos elismerés, kitüntetés tulajdonosa lett. Vitathatatlan, hogy minden tőle telhetőt meg is tett a jó eredményekért.

Önnyugdíjaztatása után is megmaradt a kapcsolata a csoportjával és az alapszervezettel. Örömmel járt el a rendezvényeinkre, a jubileumok közös megünneplésére, esetleg színházlátogatásra.

Köszönjük, Kati, hogy voltál nekünk, nyugodj békében!

**Mojzes Erzsébet
a Fehér akác tagja**

70 éves a Csemadok Tardoskeddi Alapszervezete

Megjelent egy csodálatosan szép könyv. Olyan gazdag, mint a tardoskeddi Csemadok 70 éves története. Arról mesél, amit a Csemadok tardoskeddi tagjai megteremtettek, amit ma is élnek, amit ma is szívből dalolnak. Mert nálunk az asszonyok, a férfiak úgy énekelnek, hogy „leszakad a plafon”. Ha pedig a tardoskeddi citerazenekar muzsikál, repes a szívünk és örömtől sír a szemünk...

A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezete 1951. február 4-én alakult meg. 60 év múltán, 2011-ben jelent meg Benkő Timea szerkesztésében egy remek kiadvány, ami összefoglalta az elmúlt hat évtizedet. Majd ismét eltelt 10 esztendő, amikor felmerült a gondolat, hogy ezt a tíz csemadokos évet is tegyük le az asztalra egy könyv formájában, még akkor is, ha ez a rusnya covid otrombában beletenyeredt az életünkbe. Összeültünk, megbeszéltük, Tóth Marián polgármester úr örömmel biztatott, hogy minden segítséget megad. Nekifogtunk és megcsináltuk: Bara Mihály, a Tardoskeddi Férfikar vezetője, egyben az ötletgazda, Szabó Imre, a Férfikar szólóénekes és harmonikása, Tóth Imre, a Férfikar tagja és Birkus Magda, aki mindezt megírja... Megszólítottunk mindenkit, aki segíteni tudott, gyűlt az anyag. A 2011-es Csemadok-könyv volt a kiindulópont, arra kívántunk rákapcsolódni, azt szerettük volna folytatni.

A kötet egy szempontból egészen biztosan kivételes. Kétnyelvű. Ha felüjtük, az egyik oldalon a magyar, a másik oldalon a

szlovák nyelvű szöveg olvasható. Első halásra talán meglepő, de van egy óriási előnye, elolvashatja mindenki. Egy kulturális szervezet soha nem lehet kirekesztő, elutasító. A 160 oldalas könyv keménykötésű,

rendkívül szép kivitelezésű, telis tele kiváló minőségű fotókkal. Szabó Imre elképzelését a kitűnő grafikus, Schubert Roman valósította meg. Tóth Marián polgármester úr írt köszöntőt, Fugli Gyula, a tardoskeddi alapszervezet volt elnöke írta a könyv előszavát. Bara Mihály tett egy kitérőt a múltba, felidézve azt a hosszú

utat, aminek a végén megalakult ez a mi országos Csemadokunk. Mojzes Erzsébet, a Fehér Akác Asszonykórus vezetője tökéletesen foglalta össze az énekkar elmúlt 10 évét. Halász Bianka, a Tardoskeddi Citerások vezetője fiatalos lendülettel mutatja be ezt a remek együttest. Birkus Magda írta meg mindazt, amit a Tardoskeddi Férfikar tagjai az elmúlt egy évtized alatt elértek. Nem hagyhattuk ki Fekete László mérnök úr, a mi Laci bácsink visszatekintését az első hatvan évre. Bračo Szilvia, a Tardoskeddi Hírmondó szerkesztője volt a riporter.

Ebben a könyvben minden ott van. Nemcsak a fellépések, a kulturális tevékenység, de minden történés, minden társadalmi tevékenység is, ami a helyi alapszervezetet érinti. Beszámolók, leírások, beszélgetések, díjak, a tardoskeddi Csemadok-tagok névsora és rengeteg fénykép. Minden, ami hozzátartozik az életünkhöz, a múltunkhoz. Ahogy a Csemadok is hozzátartozik az életünkhöz. „Egy közösség erő ad. Nagyszerű dolog együtt megvalósítani valamit, amit együtt találtunk ki, amit együtt terveztünk el. Egy olyan szervezetben, amelyik befogad minket, amelyik nekünk és értünk van.”

A tardoskeddi Csemadok alapszervezet mindenkit tárt karokkal, a legőszintébb szeretettel vár. Jó szívvel ajánljuk mindenkinek a mi könyvünket!

Birkus Magda és Szabó Imre

BÚCSÚZUNK

Karácsony előtt, december 22-én érkezett a szomorú hír, hogy életének 81. évében örökre itthagyt bennünket **Mojzes Jánosné**, szül. **Vanya Zsuzsanna**, nyugalmazott pedagógus.

1940 október 10-én született Tardoskedden. A boldog gyermekéveit beárnyékolta az 1947-es deportálás, amikor is az egész család Csehszlovákiába került. Ott kezdte a kis „Zuzanka” cseh nyelven tanulni a betűvetést. Hazaköltözés után 1950-től már a magyar iskolában folytatta a 4. osztályt. A Pozsonyi Magyar Tanítóképzőben érettségizett 1959-ben. Tanulmányai befejeztével

szülőfalujában kezdett tanítani nyugdíjaztatásáig, 1995-ig. Közkedvelt volt. Mindenki szeretete, mert ő is tengernyi szeretettel, tiszta szívvel, odaadással várta a kisiskolás diákjait. Tanítványai szeretete, kollégái tisztelete, a szülők megbecsülése vette őt körül. Oktató-nevelői munkájáért többször is elismerésben részesült.

Nagy öröme telt a családjában, gyermekeiben, unokáiban. Nyugdíjas éveit kitöltötte a szeretetről való gondoskodás.

Az élet természetes velejárója a halál. Nem a búcsúzás fáj a legjobban, hanem az az űr, ami utána marad sokunk szívében.

„Legszebb emlék a szeretet, melyet mások szívében hagyunk magunk után.” /Seneca/

A magyar alapiskola jelenlegi és nyugalmazott pedagógusai

Az 1848–1849-es forradalmi évek tardoskeddi mártírjai

Tudjuk, hogy az 1848–1849-es szabadságharcnak három tardoskeddi vértanúja van, Bugyik József, Tóth József és Trexler Ferenc. De mit vétettek, hogy halálra ítélték őket? A kortárs szemtanú Bütnér Károly visszaemlékezései, Hermann Róbert 2007-ben megjelent „Vértanúk könyve – A magyar forradalom és szabadságharc mártírjai 1848–1854” című kötete, valamint a vádlottak és a tanúk vallomása- it tartalmazó jegyzőkönyvek és a katonai esküdtszék ítéletének áttanulmányozása után meg tudhatjuk, hogy az események a következőképpen játszódtak le:

1849. január 22-én Vágsellyéről Tardoskedsre küldtek egy öttagú osztrák katonai járőrséget (egy tizedest és négy katonát) azzal a feladattal, hogy derítsék fel a magyar forradalmi egységek mozgását a faluban. A katonákat egy vágsellyei parasztgazda, Melchior István hozta ide szekéren. Amikor a járőrök Fischer Lipót kocsmájára elé értek, a járőrök közül valaki németül odakiáltott valamit a tizedesnek, aki azonnal visszafordította a szekeret. Ekkor Juhász János községi esküdt megparancsolta az ott lebzselő helyi férfiembereknek – Tóth Józsefnek, Janek Mihálynak, Bugyik Józsefnek, Vida Istvánnak és Smidrony Józsefnek, hogy állítsák meg a kocsit. Hárman közülük a kocsit elé állták, megállították a lovakat és felszólították a katonákat, hogy szálljanak le. Két katona azonnal futásnak eredt, de Tóth József és Bugyik József elkapták őket. A többi katonát a többiek körülfogták, Tóth József az egyiküktől elvette a puskáját, és leadott belőle egy lövést. Ezután az elfogott és lefegyverzett katonákat Boros Pál községi bíró háza elé vitték, aki a katonákat Trexler Ferenc jegyző színe elé vitette, és szót emelt az elfogott járőrök szabadon engedése érdekében. Igenám, de Trexler Ferencnél éppen ekkor volt látogatóban Rádóczyné Motus Emma.

Textler a szépasszony kedvében akart járni, ezért Rádóczy Emma közbenjárására parancsot adott Bodor Jánosnak és a fiatal nemesembernek, Vörös Jánosnak, hogy vigyék el az öt elfogott katonát Érsekújvár-

Trexler jegyző 1848-ból származó aláírása: „Trexler Ferenc jegyző előtt”.

ba. Még aznap három parasztszekéren elvitték őket Érsekújvárba, ahol Vörös János átvette az elfogott katonák után járó pénzjutalmat, amiből minden kísérőnek két-két forintot fizetett ki. Miután Érsekújvárt 1849. február 9-én elfoglalták a császári csapatok, Juhász János és Vörös János nyomban eltűntek a faluból, és bujkáltak valahol. Tudták, hogy másképp nem úszhatják meg... Mindenki mást, aki részt vett az osztrák járőrök elleni akcióban, elfogtak és Nyitrára szállítottak, ahol megkezdődött az eset hosszadalmas kivizsgálása.

Nemes Juhász Pál és Bütnér Károly plébános, látva a kritikus helyzetet, azonnal az elfogott tardoskeddiek segítségére siettek. Vietorisz császári biztossal és Balthazar Šimunič altábornaggal folytatott megbeszélések alatt megegyeztek abban, hogy a bebörtönzött tardoskeddieket szabadon engedik, ha biztosítják a császári katonák visszatérését. Sajnos, ezt az ígéretüket nem tudták betartani, mert az osztrák katonákat időközben Érsekújvárból Komáromba vitték, és ott kivégezték őket. Így hát az elfogott tardoskeddieket Nyitráról Pozsonyba szállították.

Fratrics József, helyi tanító vallomása szerint Jeszenák báró közvetlenül az osztrák katonák elfogása előtt küldött egy Kossuth Lajos által aláírt körlevelet, amely szerint minden elfogott császári katonáért

két forint jutalom jár, és jutalom jár a beszolgáltatott fegyverekért is. Erről a falu vezetése is nagyon jól tudott. Trexler jegyző vallomásában úgy indokolta a döntését, hogy ha ő az osztrák katonákat szabadon engedi, és ez Jeszenák báró tudomására jut, akkor őt magát, Trexler Ferencet vádolták volna hazaárulással. Továbbá elmondta, hogy még azon este Érsekújvárba indult, ahol már nem érte el Jeszenák bárót, így nem tudta elérni a katonák szabadon engedését.

Vallomását azonban három másik tanú is erősen kétségessé tette, és többiek is megerősítették, hogy Trexler a figyelmeztetés ellenére saját maga döntött a katonák Újvárba szállításáról azzal a magyarázattal, hogy „Én nem hagyom, hogy kötelek tegyenek a nyakamra!”

A megvádolt emberek közül Tóth, Bugyik, Vida és Janek se írni, se olvasni nem tudtak és Trexler jegyzőn kívül, aki tudott németül, a kihallgatások alkalmával mind-egyiküknek tolmács segítségét kellett igénybe venniük. A többhónapos fogság lelkileg leginkább Tóth Józsefet viselte meg, aki hosszabb ideig orvosi felügyelet alatt állt. A vádlottakat végül 1849. július 19-én a rögtönítélő bíróság elé állították. A vádirat szerint Tóth, Bugyik és Trexler vádlottak teljes mértékben kimerítették a fegyveres lázadás tényállását, tehát rájuk halálbüntetést kértek, de a falunak is bűnhődnie kellett. A katonai bíróság még aznap megerősítette az ítéletet és a Pozsonyi Katonai Kerület főparancsnoka azonnal elrendelte az ítélet kihirdetését és végrehajtását. (Az ítélet német nyelvű szövege megtalálható a 101 érdekesség Tardoskedsről c. könyvben.)

Aktív közreműködésért több éves börtönbüntetésre és az olmcüi erőd építésén letöltendő kényszermunkára ítélték a 45 éves nőt, háromgyermekes gazdát, Bo-

Ezt a keresztet Juhász János állíttatta azon a helyen, ahol a bujkálása idején rendszeresen találkozott feleségével a határban, távol a falutól.

dor Jánost (10 év), a 42 éves nő, gyermektelen gazdát Vida Istvánt (8 év), a 48 éves nő, négygyermekes gazdát, Janek Mihályt (6 év), a 21 éves nőtlen Smidrony Józsefet (6 év). Ezenkívül a bíróság a falut 6000 forint megfizetésére kötelezte, miután végül eltekintettek a felégetésétől és a lakosság legyilkolásától. Juhász Pál és Bütner Károly erőfeszítésének köszönhetően sikerült a pénzbüntetést is eltörölni.

A kivégzettek utolsó nyughelyei azóta is ismeretlenek. Az Esztergomból származó Trexler Ferencen kívül mindegyik tardoskeddi volt. Érdekes, hogy a bíróság Vida András, Kompóra Mártont, Szőgyényi Mihályt, Kuruc Dávidot, Papp Jánost, Szabó András, Borbély Pált, Bencze András, Balogh Istvánt és Varga Istvánt, akik pénzért vállalták az osztrák katonák Érsekújváriba szállítását, semmilyen módon nem büntette meg. Az öt osztrák katona haláláért három tardoskeddi az életével fizetett, a többiek többéves súlyos börtönbüntetéssel

Az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc tardoskeddi mártírjainak emlékére készült emlékoszlop Ivanics Ervin, helyi fafaragó mester műve és ajándéka Tardoskedd községnek

vagy kényszermunkával büntették meg. A valódi bűnösök, Juhász János és Vörös János, ill. Rádóczy Emma még hosszú ideig bujkáltak, mert tudatában voltak annak, hogy ha elfognák őket, a legsúlyosabb büntetés várna rájuk is.

Milyen különös az élet? Talán ha Rádóczyné nagyságos asszony aznap nem vendégeskedik Tardoskeden, talán ha kevésbé szép, ha Trexler jegyző nem akar imponálni neki..., akkor talán másképp alakult volna ezeknek az embereknek a sorsa...

A forradalom leverése után Bütner Károly szerint a két nemesember és még 85 tardoskeddi honvéd főleg a valamikori Faluhelyen vagy a Vág folyó menti eldugott búvóhelyeken rejtőzködött és családjaikhoz csak a legnagyobb titokban, éjjelente jártak. A szájhagyomány szerint az 1848/1849-es forradalmi években körülbelül 100 tardoskeddi vesztette életét a különböző csatatereken.

**Buda Ferenc
mérnök**

A Golgotai kereszt története

Az alábbi történetet Vanya Ferencné Borbély Rozália (1900-1988) - vagy ahogyan a faluban ismerték Róza néni a Golgotáról - kézirata alapján közöljük, aki 78 évesen vetette papírra a keresztrel kapcsolatos emlékeit.

„Ez a kereszt nem mindig volt a mostani helyén, itt valaha határ volt, közteleki föld. Amikor kiosztották őket háztelkeknek, a nagyapa, aki akkor elöljáró volt, azt mondta nekünk, vegyük meg mink a szélső házhelyet, mert neki ott volt örök földje, azt nekünk adja, ha ott fogunk építkezni. Először nem nagyon tetszett a dolog, de aztán rábeszélte bennünket, így megvettük a házhelyet. Mi nem mindjárt fogtunk neki az építkezésnek, csak úgy használtuk a telket, de többen elkezdtek a házépítést. A kereszt akkor ott állt tőlünk a negyedik háznak a kertje alatt.

Egyszer, amikor mind otthon voltunk, nagyapa azzal állt elő, mit szólnánk hozzá, ha ő azt a keresztet kihozná ide a házak elé, és felállítaná a I. világháborúban elesett két fia, János és András emlékére. Ne álljon csak úgy ott a határban! Úgy tekintene a keresztre, mint a hősi halált halt fiai sírkövére. Senki nem volt ellene, így aztán beadta a kérvényt, mert anélkül nem lehetett a keresztet elmozdítani a helyéről. Kijött az elöljáróság, megállapították, hol legyen a kereszt

helye. Nagyapa a mi házunk elé szeretne volna állítani, de a többség úgy döntött, hogy jobb helyen lesz szemben, ott, ahol most is áll. Engedélyezték az áthelyezést, majd elkezdődött az átszállítása. Nem tudom, pontosan hogyan is volt idehelyezve, egészben-e vagy darabokban, mert mi akkor még nem laktunk itt. De

azt tudom, hogy kiástak egy nagy gödrot „fundamentomra”, és a nagyapa ekkor írt egy levelet, hogy ki, mikor és kinek az emlékére hozatta ide a keresztet. Ezt beletette egy üvegdobozba, mellé tette a fiai

háborús kitüntetéseit, és akkor használt pénzt is. Mindenből egy-egy darabot, papír- és vaspénzt is. Még fillér is van benne. Aztán lezárta, beletette a gödörbe, azt betemették, lebetonozták, rátették a keresztet, a környékét elgázították.

Ezután nagyapa elment a plébániára, és megkérte Haliczky Zoltán Béla plébános urat, hogy jöjjön el felszentelni a keresztet. A plébános úr vasárnap a szentmisén kihirdette, hogy a litánia körmenettel lesz megtartva, és egy kereszt lesz megszentelve egy édesapa fiainak az emlékére. A megszentelésen a fél falu ott volt. A plébános úr fölállt a kereszt talpzatára, és olyan beszédet mondott, hogy mindenki zokogott.

Amikor mi idejöttünk lakni, körbeke- rítettük a keresztet léckerítéssel. Aztán ez idővel tönkre ment, és a Jézus szobor is málladozott. Megbeszéltük az utcabeliekkel, hogy azt újvári keresztsektől veszünk vasból újat. Így is lett, a mai napig ez a szobor van a keresztben. Aztán a kerítés volt a probléma, ezt is vassal kellett megoldani. Az emberek megint összejöttek, hozták a mestert is, aki megmondta az árát. Az új kerítéshez nem csak az utcabeliek járultak hozzá, de néhányan a másik utcából is. A mai napig ez a vaskerítés veszi körül a Golgotai keresztet.”

Feldolgozta: Csányi Mária

Egy nemes hivatás kezdetén

Hippokratész szerint: „Minden tudomány közül kétségtelenül az orvoslás a legnemesebb.” Bizonyára egyetért ezzel egyik legfiatalabb orvosunk, **MUDr. Vincze Viktória**, aki két éve végzett a pozsonyi Komenius Egyetem Orvosi karán. Azóta az érsekújvári kórházban dolgozik, és segít mindazokon, akik orvosi ellátásra szorulnak. Vele beszélgettünk.

Sokak szerint az orvosi hivatásra tudatosan kell készülni. A te esetében ez hogy történt? Gyerekkori álmod volt, hogy orvos leszel?

Mindig is eljártam a gondolattal, hogy orvos legyek, viszont biztosra a gimnáziumi éveim során tudatosult bennem, hogy ezt a hivatást válasszam. Az utolsó két év során már tudatosan, rendszeresen készültem az orvosi egyetemek felvételi vizsgáira, hiszen tudtam, hogy a bekerülés igazán nehéz.

Úgy tudom, nemcsak idehaza Szlovákiában végeztél a tanulmányaidat, de külföldön is.

Negyedévesen egy szemesztért Madridban, a Complutense Egyetem Orvosi Karán végeztem spanyol nyelven. Ez alatt az idő alatt praktikai gyakorlatot a Gregorio Marañón állami kórházban és a San Carlos klinikán abszolváltam. További nyári szakgyakorlatot a budapesti Szent Imre Kórház sebészeti osztályán végeztem. 2019-ben pedig tapasztalatot szereztem Mexikóban, Moreliában, ahol traumatológiai és ortopédiai osztályon volt szerencsém egy hónapon keresztül elsajátítani a szakág különböző fortélyait. Kiváló lehetőségnek tartom a külföldi tanulmányutakat, hiszen a sok-sok tudás és tapasztalás mellett egy más szemléletmód elsajátítására is lehetőséget nyújt.

Az egyetem befejezése után merre sodort a szél?

Abszolvans orvosként az érsekújvári kórház ortopédiai osztályán kezdtem dolgozni, ahol jelenleg is tevékenykedem. Örömmre szolgált, hogy nemrégiben alkalmam adódott szakgyakorlatot végezni Ecuadorban, Lojában, szintén traumatológia és ortopéd sebészeti osztályon. Rengeteg új tapasztalattal gazdagodtam, lehetőségem volt betekinteni különböző sebészeti eljárásokba, és a miénktől eltérő konzervatív (nem műtéti) kezelési módokba, valamint megismerkedni egy más munkamorállal, szakértelemmel és kultúrával. Kétségkívül szakmailag és magánszemélyként is számtalan felejthetetlen élményben volt részem.

Anyukád ortopéd sebész. Egyértelmű volt, hogy te is erre szakosodsz?

Az orvostudomány két alapvető a belgyógyászati és a sebészeti ágazatok közül mindig is az utóbbi keltette fel leginkább az érdeklődésem. Szerettem volna egy olyan orvosi szakágban dolgozni, ahol lehetőség adódik a pácienseken nemcsak ambuláns kezeléssel, hanem kórházi sebészeti beavatkozással is segíteni. Természetesen, gyermekkorom óta közel állt hozzám az ortopédia anyukámnak köszönhetően, de nem volt elejétől kezdve egyértelmű célom a sebészeti irányban szakosodni. Viszont minél többet tanultam és tapasztaltam belőle az ortopéd-rehabilitációs központunkban lévő segédkezés és külföldi gyakorlataim során, egyre biztosabb voltam benne, hogy az orvoslás ezen terén szeretnék továbbfejlődni.

A jelenlegi munkahelyeden hogy érzed magad? Fiatal orvosként gondolom sok minden a feladatot.

Az ortopédia iránt nagyon lelkesedem, bár sokak számára megdöbbentő, hogy nőként és csupán 154 centiméterrel egy fizikailag igényes, inkább „férfiasabb” sebészeti ág mellett döntöttem. A kórházi munkanapjaim során részt veszek

a páciensek felvételében és elbocsájtásában, az osztályon fekvő posztoperatív betegek ellátásában, valamint asszisztens orvosként segédkezem a nagy sebészeti beavatkozásokban. Folyamatos tanulás mellett és egy szakorvos felügyelete alatt a műtétek egy részét operatorként végezhetem.

Milyen megbetegedésekkel találkozol leggyakrabban?

Az ortopédia a mozgásszervrendszerrel, a csontok, izmok és ízületek rendellenes fejlődésével és sérüléseivel foglalkozik. Így a mindennapjaimban a váll, csípő, térd, gerinc, valamint a láb- és kézfej ízületeinek betegségeivel találkozom. Ortopéd sebészeti osztályon dolgozva betegeink

többsége tervezett műtét céljából érkezik a kórházba. Leggyakoribb műtéti beavatkozásaink közé a térd- és csípőízület protézis beültetése tartozik, amely során a teljes ízületet helyettesítjük mű ízülettel magas fokú ízületkopás, artrózis kezelésekképp. Artroszkópiával, ami egy minimál invazív ka-

merás sebészeti beavatkozás, kezeljük a térd- és vállízület sérüléseit – térdben a meniszkus sérveket, keresztszalag szakadásokat, a vállban pedig a mozgatóizmok szakadását. Ezek mellett végzünk a kórházban egynapos sebészetben belül korrekciós láb- és kézműtéteket is – a pattanó ujjak, kontraktúrák, karpális tunel szindróma, valamint a nagylábujj bütykös elváltozásainak kezelése céljából.

A koronavírus mennyire „avatkozott be” az életedbe, munkádban?

Nagy mértékben. Az ortopédiai osztályok legtöbbje sajnos országszerte bezárásra kényszerült a pandémia kitörésével. A járvány második és harmadik hullámában is a covidos betegek számára létesített osztályon dolgoztam szekundáris orvosként. Lelkileg és fizikailag is megterhelő feladat volt.

A gyógyítás mellett mi az amit fontosnak tartasz a munkádban?

Úgy érzem, a legnagyobb érték amit a terápia mellett a pácienseknek adhatunk az az empátia, megértés és a törődés. A kollégák körében fontosnak tartom a kölcsönös elismerést, támogatást és együttműködést, valamint a tapasztalatok megosztását egymással. Egyéni szinten, fiatal orvosként, pedig úgy gondolom, hogy ami igazán fontos, az a folyamatos és következetes önépítés és továbbtanulás.

Mi volt a legnehezebb helyzet, döntés, amit eddigi munkád során átéltél?

Orvosi pályafutásom során a legnehezebb pillanataimat a covid osztályon éltem át. Nehéz volt kezdő orvosként helytállni egy pandémia kitörésekor, és egy olyan vírus elleni harcban részt venni, amelynek kezelése világszerte ismeretlen volt. Megterhelő volt az ortopédiától eltérő, tőlem távol álló szakágban tevékenykedni, védőruhában dolgozni, nap mint nap kétségekkel teli, szenvedő arcokat látni, az élet múlandóságával szembeülni, valamint a legnehezebb pillanatokban is erőt találni a folytatáshoz.

Egy orvosnak folyamatosan tanulnia kell. Bizonyára neked is vannak további terveid.

Először szeretnék szakvizsgát tenni ortopédiából és atesztált ortopédussá válni. Ez egy bő öt éves folyamat, amelynek még csak a felénél járok. A szakvizsga elvégzése után szeretnék a kórház mellett ambuláns szférában dolgozni, sebészeti téren

pedig az artroszkópiás beavatkozásokra, illetve a kéz- és lábfej degeneratív elváltozásainak műtéteire szakosodni. Természetesen, ha lehetőségem adódik a jövőben további külföldi tapasztalatszerzésre, örömmel állok majd elébe.

Bračo Szilvia

WINTER-VAKÁCIÓ - Nyári kaland Pöstyényben

2021 november végén jelent meg Benyovszky Mánya Ágnes ifjúsági regénye. Játékos formában kínálja a tudást, az információt, az olvasás szeretetét, hogy miért is jó kézbe fogni és elolvasni egy könyvet, s ezáltal új ismeretekkel bővíteni tudásunkat. Mindenkinek, aki szeret olvasni és kíváncsi arra, hogyan lehet az álmokat megvalósítani, ajánlatos e regénnyel megismerkednie. Benyovszky M. Ágnes magyar-történelem szakos tanár, meseíró várostörténész. Könyvét az ifjúságnak szánta, valamint „minden felnőttnek, akiben még ott él a kíváncsi gyermek”.

Miről is szól a történet? Natinak, a 13 éves kislánynak „fel kell áldozni” a várva várt nyári szünetéből három hetet, amit a dédjével kell eltöltenie. A családi tanács döntése úgy hangzott, hogy míg a dédi fürdőkezelésen vesz részt Pöstyénben, ő le-

gyen a dédiszitter, vagyis minden gyógykezelésre neki kell elkísérnie a dédit, aki kerekesszékből ül. Igenám, de a család többi tagja a tengerhez utazik....

Az olvasás során megismerkedünk a Tardoskreddről származó Winter családdal, a

pöstyényi fürdők megálmodójával. Példát vehetünk arról, ahogyan Winter Lajos, kitaró ötletes, szorgalmas munkával, hatalmas

A könyv illusztrátora Apa Eszter, szerkesztője az a Korpás Árpád, aki a pozsonyi séták során több alkalommal idegenvezetőként kísért a tardoskreddieket. E könyv további érdekessége, hogy 15 QR-kóddal bővültek az illusztrációk, amelyeket okostelefonnal kinyithatunk, és újabb érdekes információkat kapunk pl. az ott járt és meggyógyult indiai és európai uralkodókról, sportolókról, művészekről, akik az itt található gyógyviznek és iszapos fürdőnek köszönhetően nyerték vissza az egészségüket. Végigolvasva a regényt megtudhatjuk, mi kötötte Pöstyénhez a Davis-kupa alapítóját, id. Rubik Ernőt, Selma Lagerlöföt, Alfonz Muchát és több hírességet. Olvasásra ajánlom nemcsak tiniknek, de ugyanúgy kíváncsi felnőtteknek egyaránt. A 15 QR-kód remek megoldás, egyben játszva tanít.

Mgr. Tóth Mária

optimizmusával világhírnevet szerzett a fürdőhelynek. Egyben azt is megtanulhatjuk, mennyire fontos a családi összetartozás a mai szétszórt világban, s hogy „családi titkokat nem beszélünk ki.”

Számomra öröm a kertészkedés

Szabó Ottó, már hosszú évek óta az egyik legismertebb árus a tardoskeddi piacon, aki saját kertjében termesztett zöldségeket kínál a vevőknek. A piacot járva vele mindig találkozhatunk. Készségesen válaszol, ha kell tanácsot is ad. Pedig nem tanult kertészetet, teljesen más szakmát sajátított el.

Hentesként dolgozol mind a mai napig, a kertészkedést munka mellett végzed. Hogyan alakult ez így?

Igaz, hogy hentes vagyok, de kertészkedni is nagyon szeretek. Már kisgyerek koromban szerettem az édesapámmal és a testvéreimmel a kertben tevékenykedni. Egyre jobban megszerettem a kerti munkákat. Örömem telt benne. Később, amikor megnősültem, lett családi házam hozzá egy nagy kerttel. Így adott volt, hogy kertészkedni fogok, és folytattam az otthonról hozott tapasztalataimat. Később a családom is bekapcsolódott a kertészkedésbe. Eleinte sárgarépa, petrezselyem, retek, paradicsom és paprika termesztéssel kezdtem, majd később fokozatosan bővült a zöldségek fajtája. Olyannyira beindult az egész, hogy minden évben egy új fóliasátrat kellett felállítanom. Ha meg kellene határoznom, hogy a mennyiséget nézve, mit termeszték a legnagyobb mennyiségben, akkor a tököt mondanám a tökmag miatt. Ez az egyik legkeresettebb árum.

Hányféle zöldséget termesztessz most?

Tavaly februárban sajnos elveszítettem drága feleségemet, és mivel a fiam és a lányom nem laknak Tardoskedden, kénytelen voltam több mindenről lemondani. Most már kisebb gazdaságot folytatok. Továbbra is termeszték többféle zöldséget, de már kisebb mennyiségben. Ezenkívül nagyon sok időmet elvesz a hentesi munka. Esténként járok haza, de azért igyekszek helytállni a kertben is. Ha valaki megkérdezi: „van-e szabadidőm”- azt mondom, igen van, a buszon haza felé. De félretéve a tréfát, valóban nagyon kevés az az

idő, amit nem a munkámnak vagy a kertészetnek szentelek.

Mi a pozitívuma az otthoni termesztésnek? Mi az, amiért nem adtad fel, és még most is csinálod?

Az ok nagyon egyszerű, szeretem csinálni, teljesen kikapcsol és megnyugtat a kertben való munka. Legyen szó a talaj elkészítéséről, a vetésről, ültetésről, palántázásról egészen a betakarításáig. Lehet ez azért is van így, mert már kiskortól csinálom. Negatívumnak a termesztés munkaigényes részét említeném. Ez a legnehezebb számomra, de nem kertészeti szempontból, hanem a kevés szabadidőm miatt. Mert minden zöldségtermesztésnek van olyan fázisa, ami plusz időt vesz igényben, például a hagyma dugtatása, a paradicsom felkötözése, vitaminozás.

Kétségkívül sok törődést igényel egy-egy zöldség, amíg a kertből az asztalra kerül. A termesztés melyik részét végzed a legszívesebben?

A legjobb az egészben természetesen a termés leszedése. Ekkor látom, hogy volt értelme az egésznek, hogy az elvetett magból fogyasztható zöldség lett.

Mi a véleményed az újdonságokról? Kapható már sárga és fekete paradicsom, lila és zöld karfiol, batáta.

Nem vagyok ellenük. Azt vallom, mindent meg kell kóstolni, ki kell próbálni, és ha ízlik, akkor bátran fogyasszuk. Én személy szerint már nem termeszténék új dolgokat, a már említett időhiány miatt. Maradok a jól bevált, hagyományos zöldségeknél.

Nagyon más a kertészkedés most, mint régen volt?

Mivel évtizedek óta kertészkedem, van összehasonlítási alapon, milyen volt a zöldségtermesztés régen és milyen most. Mindig voltak és vannak buktatók. Egyet mondhatok, sose volt könnyű ez a munka. Mindig keményen meg kellett dolgozni azért, hogy jó minőségű terményt tudjak kitermelni. S ami még nagy hatással van a kertészkedésre, az az időjárás, ami ugyancsak keresztül tudja húzni a számításokat.

Van segítséged?

A munka oroszlánrésze rám vár, mivel a családomnak más elfoglaltságai vannak, de azért, ha tehetik segítenek.

Hol értékesíted a kitermelt árut?

A zöldségeket a helyi piacon értékesítem, minden szombaton ott vagyok tavasztól őszig, és szeretettel várom a kedves vásárlókat. Jó érzés, amikor segíthetek. Nem csak azzal, hogy kiszolgálhatom a vevőket, és hazai zöldségeket kínállok, de azzal is, ha tudok tanácsot adni, és az segít másoknak. Az otthoni zöldség mégis csak más, finomabb, ízletesebb, jobb minőségű. Garancia rá a nevem és a személyem, amit szerencsére a vevőim is tudnak, és értékelnek. Amióta árusítok, nem volt még reklamációm. Tisztelem a vevőimet, és mindig nagy szeretettel várom őket szombatonként.

Mondhatjuk, hogy ma már egyáltalán nem „divat” kertészkedni. Ha esetleg valaki mégis azon gondolkodik, hogy belekezd, mit tanácsolsz neki?

Annyit mondanék, hogy aki szeret a kertben dolgozni és örömet leli benne, az vágjon bele. Sose késő, csak kitartás és akarat kell hozzá. Hajrá!

Braço Szilvia
Fotók: Rijk Zwaan,
Mészáros Imre

Tardoskedden élő madarak – 1. rész

A madarakat sokan szeretik. Tavasszal az ő énekük jelzi, hogy vége a télnek, ősszel pedig, ha a vándormadarak csapatait figyeljük az égbolton, tudjuk, hogy hamarosan megérkezik a hideg idő. Van, aki hosszú ideig képes figyelni a madarakat, a fiókák első szárnypróbálgatásaitól kezdve egészen a fészekrakás munkájáig. Kellemes időtöltés, szép szórakozás ez. Akárcsak fényképezni őket, ahogyan ezt **Tóth Ferenc** tette, aki ezidáig számos Tardoskedden is megtalálható madarat fotózott le. Négyet röviden bemutatunk, ha már itt élnek közöttünk.

Gyurgyalag (*Meros apaister*)

Színpompás, karcsú, alig 30 cm hosszú madár, amely függőleges földfalakba lyukakat fúr, és ott telepesen fészkel. A meleg, napsütötte domboldalakat, a déli fekvésű homokbányákat, folyópartokat kedveli, ahol sok a darázs, méh, szitakötő és hasonló rovar. Ezeket röptükben kapja el. Méhészmadárnak is hívják. A szőlőt is megtisztítja a darazsaktól, de sáskára is szeret vadászni. Némileg ellenálló a méh szúrásra, de azért mielőtt lenyelné őket, kitépi a fullánkjukat és a méregmirigyüket. A gyurgyalagot a méhészek valószínűleg kiirtanák, de távolról sem fogyasztanak annyi méhet, mint azt gondolnánk.

Társaságkedvelő madarak. Szívesen ülnek csoportosan is kiálló ágakon és villanydrótokon. Szeretik hallatni a hangjukat. Repülés közben leggyakrabban a »prürr« vagy a »krük krük« hallható tőlük, különféle variációkban. Ezek több száz méterre is elhallatszanak. Vándormadár. Májusban érkezik Európába és augusztus végén, szeptember elején indul útnak Észak-Afrikába és Nyugat-Ázsiába. Akár 2500-10 500 km-t is megtesznek délre vonulva.

Őszapó (*Aegithalos caudatus*)

Meglehetősen feltűnő, fehér-fekete madár kis rózsaszínes barna beütéssel. Átlagosan 13–15 cm hosszú, ebből csak a farka 7–9 cm. Csaknem egész Európában, beleértve Szlovákia egész területét, valamint Ázsia nagy részén előforduló madár. Erdőkben, bokrosokban, parkokban, lakott területeken egyaránt megtalálható. Dús aljnövényzetű, bozotos, pusztulófélben lévő fákkal tarkított erdőkben költ. Fészük zárt, puha, ovális alakú, melynek alapanyaga főként pókszálakkal összefogott moha,

amit ágvillaikba épít és nyírfakéreggel, zuzmóval álcázza. A fészket a tojó tollakkal béleli ki, és egy kis nyílás vezet a belsejébe. A párok közösen építik a fészket. Ha a költés többször is meg hiúsul, akkor a párok besegítenek más, közelben található őzapópár fiókáinak felnevelésébe.

Állandó madár. Ősszel és télen kisebb csapatokba verődve kóborol. Tavasztól rovarokkal, pókokkal táplálkozik, ősztől fokozatosan áttér a növényi táplálékra. Ilyenkor többször megfordul a madáretetőknél.

Tengelic (*Carduelis carduelis*)

Az egyik legszínesebb és leggyakoribb pintyfélé. A verébnél kisebb madár a fején jellegzetes piros-fehér-fekete mintázattal. Ez a fiatalokról még hiányzik. Régebben dekoratív külseje miatt kalitkamadárnak tartották, népies neve stiglic. Megtalálható egész Szlovákiában. Kedveli a településeket, fasorokban, gázosokban, erdőszéleken kertekben fészkel, mivel tápláléká felérett magvakból, gyommagvakból és bogyókból áll. A magokat általában a növényeken ülve fogyasztja el. A fiókák étrendjét bogarakkal és hernyókkal egészíti ki. Fészket a fák lombkoronájának szélére építi növényi anyagokból, amelyet a tojó gondosan kibélel tollakkal és szőrrel.

Nagyrészt állandó madár, a hideg idő beálltával gyakran találkozhatunk vele a madáretetők környékén. Ha házilag kívánjuk őket etetni, akkor fel kell készülnünk arra, hogy a természetéhez képest sokat eszik.

Zöld küllő (*Picus viridis*)

A harkályfélék családjába tartozik. Tollazata a hátán zöldes-sárgás, hasa és begye világos. A tojó fekete bajszáról ismerhető fel. Mindkét nemnek piros fejfedője van. Hangja messze csengő, éles, kacagás. Állandó madár, Szlovákia szerte előfordul. Kedveli az erdőket, fasorokat, parkokat, temetőket. Fő táplálékát a hangyák jelentik, de a fák kérge alatt megbújó más rovarokat és azok lárváit, bábjaikat is elfogyasztja. Rendszeresen keresgél a talajon is, és táplálkozik magvakkal, gyümölcsökkel is. Odúban költ, amit maga készít és akár több évig is használ.

Wikipédia alapján

Tengelic

Gyurgyalag

Őszapó

Zöld küllő

Új elnök, új vezetőség, új célok

2022. január 1-től **Mlynár Gábor** személyében új elnök látja el a Tardoskeddi Sportklub körüli teendőket. Természetesen nem egyedül végzi ezt a feladatot, újonnan megválasztott vezetőség segíti a munkáját.

Mlynár Gábor Perbetéről származik, itt kezdett el futbal-

lozni kis gyerekként csatár posztján. Tizennégy évesen elkerült Érsekújvárra, ahol az ificsapatot erősítette. A katonai szolgálat alatt Párkányban játszott a III. ligában, majd a katonaság után visszatért Érsekújvárra. Rövidebb kitérő következett Ímelyre és Farkasdra, aztán ismét Újvár lett a megálló a labdarúgói pályafutásában. Ekkor

megkapta a bajnokság legjobb góllövője címet is.

2004-ben elkerült Ausztriába, az V. ligát játszó Grossweikersdorf csapatához, ahol 4 évet töltött el. A csapattal megnyerték a bajnokságot, és Mlynár Gábor a legjobb góllövő lett. Nagyon sok új tapasztalatot szerzett itt, mert teljesen

másként működtek a futball klubok Ausztriában, mint nálunk, köszönhetően a más mentalitásnak, a jobb anyagi körülményeknek. A játékosok a mérkőzések, edzések után nem siettek haza, ott maradtak még közösen megbeszélni a mérkőzést. Nagyon családias hangulat uralkodott a klubnál. Az egyik csapattársa, Armin Narberkovas tagja volt az 1988-as szovjet olimpiai csa-

következtében a csapat nem tudta visszanyerni régi formáját. Gábor is végleg abbahagyta az aktív futballt. 2020-ban Tardoskeddre költözött a családjával, s az itteni barátok javaslatára elkezdett focizni az öregfiúkkal.

Nem telt bele sok idő, felkérték, legyen a Tardoskeddi Sportklub elnöke, miután az előző elnök lemondott. Elvállalta a feladatot. Az új veze-

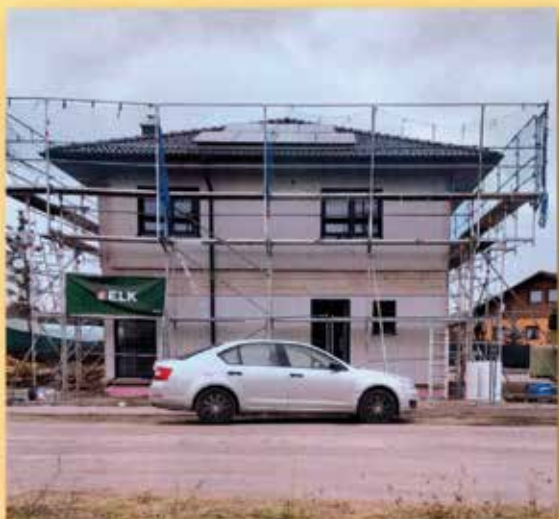
patnak, egy másik csapattárs az Austria Wienben játszott, majd a Borussia Dortmund és az FC Köln edzőjének lett asszisztense.

Mlynár Gábor 2008-ban visszatért Érsekújvárra az FKM csapatához, ahol akkoriban hasonló volt a helyzet, mint most nálunk. A csapat az utolsó helyen állt, de végül annyira összekovácsolódtak, hogy a 6. helyen zárták a 2008/2009-es bajnokságot. Egy évvel később ez tovább fokozódott, az egész idényt veretlenül zárták, azaz 30 meccsen nem kaptak gólt, s ezzel megnyerték a bajnokságot. Gábor 20 góllal a 3. legjobb góllövő lett. Ezután a IV. ligás Léva következett és Komárom, míg nem 2016-ban Udvardra került, ahol nemcsak futbalozott, de lehetőséget kapott, hogy edze az ificsapatot. Térdsérülés miatt aztán már csak edzősködött Udvardon. Fél évre még visszament falujába Perbetére, hogy befejezze futballpályafutását. Ez méltó módon sikerült is, megnyerték a járási bajnokságot. Miután az udvardi ifjúsági csapatot más edző vette át, Csúzra ment játékos edzőnek. De jött a koronavírus járvány, s ennek

tősséggel mindent megtesznek annak érdekében, hogy a sportklub és a tardoskeddi futball előre haladjon. Már át is szervezték a felnőtt csapatot, amelynek 80-90%-át hazai játékosok alkotják. Rajtuk kívül 3 szerb játékos, és egy nyitrai kapus a csapattag. Az új edző a hulli Anton Malíček, aki Pozsonyligetfaluban és Besztercebányán volt kapus. A cél egyértelmű: előbbre jutni az utolsó helyről. Nem lesz egyszerű feladat, mert nehéz a sorsolás, de mindent megtesznek a cél érdekében. A csapat teljes erővel ezen dolgozik, a munkájuk mellett rendszeresen járnak az edzésekre. Az új elnök eddigi tapasztalatai alapján Tardoskedden minden adott a kedvező eredmények eléréséhez. Jók a feltételek, a körülmények, s nem utolsósorban jó minőségű pálya áll a játékosok rendelkezésére. Tervei közt szerepel még az ifjúság felkarolása a legkisebbektől kezdve egészen az utánpótlás csapatig. Szeretne ebbe még több energiát fektetni, hiszen ők jelentik a jövőt. Úgy legyen!

bsz

Fehaus s.r.o., 951 05 Veľký Cetín (Nagycétény)

Kész házak építése Ausztriában, Németországban. 20 éve a nyugati piacon. Szlovák iparendély – nyugati bérek.

Felvesszünk:

ácsokat, gipszkartonosokat, bádgosokat, villanyszerelőket.

Hetes turnusok, teljesítmény alapú bérezés, egész évi munka.

Telefonszám: 0908 715 316; e-mail: fehaussro@gmail.com

Gluténmentes finomságok

Az utóbbi években sajnos nagyon sok felnőtt és gyerek szenved valamilyen ételérzékenységekben, így nem fogyaszthatnak hagyományos ételeket. **Vincze Renáta** nekik szeretne kedvezni azzal, hogy olyan gluténmentes süteményeket készít, amelyeket ők is bátran fogyaszthatnak.

„Tizenkét éve vagyok lisztérzékeny, és mivel régebben a választék igencsak kevés volt ezekből a termékekből, így ha finomat szerettem volna enni, akkor magamnak kellett megpróbálni elkészíteni az ételeket. Azóta sütök finomságokat ételallergiában szenvedőknek, de csak hobby szinten. Eleinte igazi kihívás volt jóízű süteket készíteni, mert nem ismerem az alapanyagokat. Képes voltam egy-egy ételt megcsinálni, mert nem sikerült. Nem volt egyszerű, de aztán belejöttem. A sok próbálkozás és a minőségi alapanyagok lehetővé tették ízletes sütemények elkészítését. Ma már elmondhatom, hogy a választék nagy, és

folyamatosan bővül. Igyekszem mindig több ízesítést kipróbálni, legyen az puncsos, dobos, narancsos, diós, kókuszos, pudingos, csokis, gyümölcsös és még sorolhatnám. Nagyon sok receptet kipróbáltam már, de persze előfordul olyan is, hogy valamelyik nem sikerül.

Ami az elkészítési módokról, ezeknél az édességeknél nagyon fontos a megfelelő lisztkeverék kiválasztása. Ha jól választunk, akkor nagyon sok fajta édesség elkészíthető. Legyen az család, barát, rokon, ismerős vagy ismeretlen, aki megkóstolja a sütit, nem fogja tudni, hogy gluténmentesen van elkészítve. Én személy szerint a hagyományos süteket kedvelem a legjobban. Kedvencem nincs, ha sütök, mindig kóstolok mindenkiből. Igyekszem mindig úgy elkészíteni az édességeket, hogy a jellegzetes ízük megmaradjon. Ha valaki megkóstolja őket, érezze az ízt, emlékezzen rá.”

Renáta édességei után bizony van kereslet, mert sajnos,

Tardoskedden is sokan vannak, akik nem fogyaszthatnak hagyományos édességeket. „Egyre nagyobb az érdeklődés. Van aki e téren nem mozog otthonosan a konyhába vagy ebben a rohanó világban nincs ideje elkészíteni ilyen fajta édességeket. Pontosan ezért kihívás számomra, hogy megmutassam mindenkinek, a sok ételallergia ellenére is

lehet nagyon finomakat enni. A sütemények teljesen glutén-, laktóz- és tejfehérje mentes. Készítek teljesen lisztmentes süteményeket is, ilyen a csokis és a rózsaszín szelet, amelyek nagyon nagy kedvencek. Boldoggá tesz, hogy egy szelet süteménnyel örömet tudok okozni.”

BSZ

Receptsarok

Karamell szelet

Hozzávalók: 20 dkg kristálycukor, 15 dkg „výber” féldara liszt, 1 dl olaj, 1 dl tej, 4 tojás, ½ csomag sütőpor, 2 db 3 in 1 kávé
A krém hozzávalói: 2 csomag karamellás puding, 5 dl tej, 20 dkg margarin, 15 dkg porcukor és 4 dl tejszín a tetejére

Először a hozzávalókból megsütjük a piskótát 180 Celsius fokon, majd megfőzzük a pudingot tejjel. Amikor már langyos, hozzáadjuk a cukorral kikevert margarint. Ezt rákenjük a piskótatésztára. A megfőzött pudingból még előtte elveszünk 2 teás kanállal, hozzáadunk 5 teáskanál cukrot, 2 teáskanál étolajat és 1 dl vízzel felfőzzük. A felvert tejszínhabot rákenjük a pudingos krém tetejére, villával megmintázzuk, végül rácsurgatjuk a langyos karamellt.

Vargabéles

Hozzávalók: 6 tojás, 75 dkg túró, 2 tejszín, cukor ízlés szerint, 2 csomag vaníliás cukor, 10 dkg mazsola, 1 csomag széles metélt tészta, 1 csomag rétestészta lapok

A tésztát megfőzzük. Közben a túróba belekeverjük a tojássárgákat, hozzáadjuk a mazsolát, 1,5 tejszínt és legutoljára a felvert tojásfehérjéket. Hozzáadjuk a kifőtt egy csomag tésztát is.

A pléhbe kiolajozzuk, beleteszünk egy réteslapot, megolajozzuk, rátesszük a másik réteslapot, ráöntjük a túros masszát, betakarjuk a harmadik réteslappal, újra megolajozzuk majd rátesszük a negyedik réteslapot is. A lap széleit betűrjük a pléhbe, hogy ne folyjon ki a túró. A tetejére ráöntjük a megmaradt fél tejszínt. Miután megsült, megszórjuk 1 csomag vaníliás cukorral.

Jó sütetést kívánok!

Szileszky Márta

Húsvét

A húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe, Krisztus feltámadásának napja. Magyar elnevezése arra utal, hogy ekkor ér véget az 40 napos böjt, amely a hústól való tartózkodás egyik leghosszabb időszaka a keresztény naptárban.

A húsvét egyike az egyház "mozgó ünnepeinek", ami azt jelenti, hogy nem minden évben esik ugyanarra a napra. Megünnepléséről szóló első adataink a III. századból valók, de időpontjául a tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni vasárnapot csak a VIII. századtól kezdve fogadták el a keresztény világban.

A húsvéti szokások régen jó részét a keresztény hitvilágban gyökereznek, de akad köztük olyan is, amely a pogánykor rítusaihoz vezethető vissza. Keresztény hatás például a legjelentősebb húsvéti szertartás, a feltámadás megjelenítése. Egyes vidékeken valaha híresek voltak a határkerülések. Úgy vélték, hogy a körüljárt területeket, a tavaszi vetéseket ezzel megvédi a fagyok, a jégverés, az áríz – vagyis a gonosz szellemek ellen.

Húsvéthétfő a magyar népeletben hosszú hosszú éveken át a locsolkodás napja volt.

Nem olyan régen még nálunk is hagyomány volt a húsvéti locsolkodás. Ehhez szintén vallásos hiedelem is fűződik. Egyrészt a keresztelésre utal, másrészt arra a bibliai történetre, amikor a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadást hírülvivő jeruzsálemi asszonyokat, hogy elriasszák őket. A locsolkodásnak vidékenként más-más „koreográfiája” volt. Egyes helyeken a legények bandákba verődve járták a falut, a lányokat a kúthoz hurcolták és vödör vízzel végigöntötték őket, hogy el ne száradjanak vagy „kelésesek” ne legyenek. Volt ahol a pataokban fűröszötték meg őket. Sajnos ha hideg volt húsvétkor, betegség is származhatott ebből.

Néhol volt olyan szokás is, hogy húsvéthétfőn reggel a legények szalonnás rántottával kezdték a napot, majd a tojások héját annak a lánynak az ablaka alá szórták, akire haragudtak. Csak ezek után indultak el locsolkodni vizesvödörökkel. A lányok persze igyekeztek elbújni előlük, több kevesebb sikerrel. Erdély bizonyos vidékein a fiúk a kiszemelt lány (amelyik a legjobban tetszett nekik) kapujára nyírfágat tűztek, másnap pedig csapástul kérték bebocsáttatást, és kíméletlenül megöntözték vödörből a választottjukat.

A lányok a locsolóknak a húsvéti locsolóvers elszavalása után, festett (piros vagy hímes) tojást adtak. A tojásfestésnek komoly hagyományai voltak, ami természetesen az asszonyok, lányok dolga volt. Sok helyen természetes anyagokkal festették a tojásokat, például hógyma héjával, zöld dió főzetével.

Feldolgozás

Locsolóversek

E háznak kertjében van egy rózsátó,
Azt gondozza, azt öntözi a Jó Teremtő,
Vizet öntök a fejére,
Szálljon áldás a kezére,
Az Istentől kérem,
Piros tojás a bérem.

Meglocsolnám rózsavízzel, hogyha előjönne,
Akkor az a kicsi lány jaj de nagyot nőne.
Megöntözlek gyorsan a harmat friss illatával,
Teljen a talicskám sok szép piros tojással!
Van e háznak rózsabokra,
Nyúlják élte sok napokra,
Hogy virítson mint rózsaszál,
Megöntözném: ennyiből áll,
A kis kertész fáradtsága,
Piros tojás a váltásága.

Vízbevető hétfű nekünk is úgy tetszik:
Látjuk az utcákon, egymást hogy öntözik.
Öntünk gazdát, asszonyt kedves leányával:
Várunk piros tojást, de azt is párjával.
Ha párjával adják, meg fogjuk köszönni,
Ha párral nem adják, nem fogjuk elvenni.

E szép házba nyitottam,
Nefelegcset találtam,
Nem hagyhatom hervadni,
Meg szabad-e locsolni?

A nagyböjt és tradicionális húsvéti ételek

A nagyböjt a húsvétot megelőző 40 napos időszak hamvazószerdától húsvét vasárnapjáig terjed. Hamvazószerdán elsi-kálták a zsíros edényeket, mert zsírt, zsíros ételt, húst a következő 40 napban nem ettek. Csak kenyeret, zöldséget, gyümölcsöt, illetve ezekből készült meleg ételeket fogyasztottak.

A paraszti étkezésben az év egyéb szakában szokatlan módon vajjal, növényi olajjal főztek. Volt ahol napjában csak egyszer ettek, máshol a tojás és a tejes ételek fogyasztását is tiltották. A szigor az évszázadok alatt fokozatosan enyhült, a XX. századra az vált általánossá a keresztények körében, hogy a hívők a nagyböjt időszakában is csak a pénteki böjtnapot tartják, ilyenkor növényi táplálékot vagy halat vesznek magukhoz.

Gyakran került az asztalra például cibereleves. Ennek az ételnek az alapja a búza vagy rozskorpa, melyet cserépedényben forró vízzel felöntve néhány napig erjesztettek, majd liszttel, tejjel behabarták, és főztek még bele kölest vagy hajdinát, hogy laktatóbb legyen. Aszalt gyümölcsökből is főztek tejjel savanyított levest, néhol ezt is cibereknek nevezték. Igen kedveltek voltak a böjti időszakban a hüvelyesek, a borsó, a bab és a lencse. A magyar lakta vidékeken tradicionális húsvéti eledel a főtt, füstölt sonka, kemény tojással és tormával. A nagyböjt végeztével a templomban megszentelt ételek kerültek terítékre.

(i)

Húsvéti hangulatban

A nyuszikat Vanya Mária (Szövetkezet u.) varrta. A hímestojásokat Sánta Mária készítette.

Gyerekdalok jogásznyelven

Kitaláljátok, melyik gyerekdalokról van szó?

1. Figyelem! Sürgősen megkérünk minden házzal rendelkező puhatestűt, hogy ingatlanát záros határidőn belül hagyja el, az annak külső felszínén keletkezett, és azóta is folyamatban lévő tüzeset miatt. A károsultakat folyékony és félig megszilárdult tejipari termékekkel kártalanítjuk, amelyek együttes mennyisége egyelőre két napi fejadagot tesz ki.

2. Megkérünk mindenkit, aki lépéseit nem tudja az általunk megadott ritmushoz koordinálni, ne álljon sorba este az üzemi konyhán, mivel számukra rétest biztosítani nem áll módunkban. Emellett felhívánk viszont a figyelmet az említett táplálék pozitív tulajdonságaira, valamint arra, hogy Honvédségünk számára kifejezetten ezt az ételtípust írják elő a hivatalos szervek.

3. Mivel a körzetünkben észlelhető csókák csípése madárinfluenzával fenyegethet, valamint látásában korlátozott kiskorú varjak jelenléte is aggodalomra adhat okot, gyermekünk keresztanyja két lövés jár-művéért küldetett. Meg kell azonban tagadnom ezt a kérését, mivel e közlekedési eszköz szintén potenciális veszélyforrások, pontosabban tollas baromfi(a)k foglalták el.

4. Teljesen felújított, eredeti meghajtással rendelkező nosztalgiavonat indul a második vágányról Kanizsa állomásra. Megerősítjük, hogy a vonat a kanizsai pályaudvarra megy. A szerelvény elején az irányítási funkciókért a gépész-menedzser felel, ő az, aki a szerelvényt hajtó mozdonny irányvektorát és sebességét meghatározza.

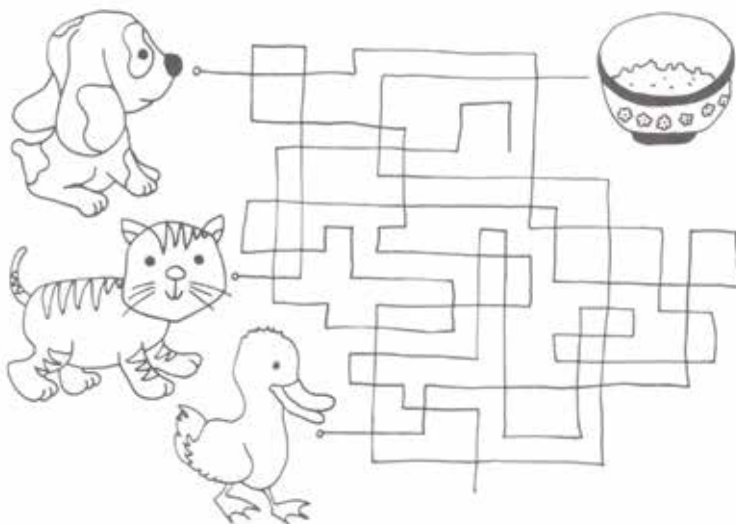
5. Tarka származású haszonállat testrészeinek hiánya miatt (halló és gerincnyúlvány), kényszerű lakhelyváltotatást hajtunk végre, annak reményében, hogy tejipari termékből, azaz emlőmirigy váladékból korlátlan mennyiség fogyasztását eszközölhetjük.

6. Figyelem! Ismeretlen oknál fogva súlyosan megsérült egy hosszúlábú, "gilice" névre hallgató szárnyas. A madár lábszárán észlehető sebet vélhetően egy kis-ázsiai fiatalkorú vágóeszközzel ejtette, kezelését hazánk fia végzi fűvő, ütő és húros hangszerek együttes alkalmazásával.

Megfejtés: 1. Csiga-biga gyerek ki, 2. Aki nem lép egyszerre, 3. Csip-csip csóka, 4. Csip-csip csóka, 5. Bocsi, bocsi tarka, 6. Golya, golya, golya gillice

Gyerekeknek

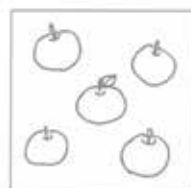
Melyik állaté a tálban lévő eledel? Rajzold át különböző színű ceruzával a vonalakat, és megtudod!

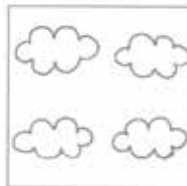
Húzd a számokat a megfelelő képhez!

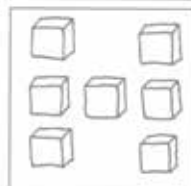
6

3

7

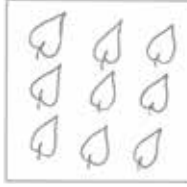
9

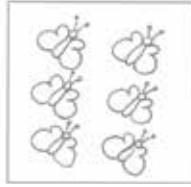
10

4

8

5

KERESZTREJT VÉNY

Rejtvényünk fő soraiiban OSVÁT Ernő magyar író, kritikus egyik gondolatát rejtettük el.

Parány	↓	Kormá- nyoznak	Repeta	↓	Hazánk egyik városának lakosa	Tyúk - népiesen	Liter	↙	Működése abbamarad
Amper			Rádiusz				Új-Zéland autójele		
R. 1. Rész			Diagnózis röv.						
Névelő	→								M ↙
Szervez									
E napon			Sor- Számnév- képző				Lóerő röv.		
							Magyar költő (Ákos)		
Tova	▼		Római 1						
	Tarzan hintája					Tartozás - szlovákul			
	R. 2 rész					Vissza: művészi alkotás			
	▼		Vas- szerszám					Kérdő- szócska	
			Liba- beszéd					Szkipetár	
Nyaráló	→			Egységbe illeszt					
Kiváltság									
Bodnár				Bulgáriai hegység					
Kelet	→				A pakli közepe			Férfinév	
					Világ- talan				
Azonos betűk			Római 4			Posztó- fajta			
Antal			Terbium Vegy jele			Pala fele			
							Talmi		
							Foszfor Vegyjele		
Kartotéklap	↗	É							

Megfejtés:
A tudást nem lehet ajándékkba kapni.

JÁTÉK – JÁTÉK - JÁTÉK - JÁTÉK – JÁTÉK - JÁTÉK

Játékunkban ezúttal arra a kérdésre keressük a helyes választ, hogy:

Milyen színű konténerbe kell tenni a kisméretű elektronikai hulladékot?

A választ megtalálják a Tardoskeddi Hírmondó ezen számának egyik cikkében. A helyes választ névvel és utcával együtt küldjék a ktkv@tvrdosovce.sk mail címre vagy lezárt borítékban helyezték el a községi hivatal bejáratánál lévő postaládába **2022. május 10-ig**. Egy nyertes ajándékcsomagban részesül.

Sok szerencsét mindenkinek!

A nyertes a helyes válasz elküldésével beleegyezik abba, hogy vezetéki és személyneve, ill. az utca, ahol él, elhangozzék a kábeltelevízió társasági műsorában.

Tardoskedd régen és most

Hősök szobra – Pomník hrdinů

Kálvária

A Szent István templom oltára – Oltár Kostola sv. Štefana

Putnoki tó – Jazero Putnoki

Tvrdošovce kedysi a dnes

Máriácska – Socha Panny Márie

Kápolna a kistemetőben – Kaplnka v malom cintoríne

Újvári út – Novozámocká cesta

Üzlet sor – Obchodná ulica